

Удружење научних и стручних преводилаца Србије - УПИТ
Association of Scientific and Technical Translators of Serbia - ASTTS

15. МЕЂУНАРОДНА НАУЧНА КОНФЕРЕНЦИЈА
“Преводиоци и изазови III миленијума”

The XV International Scientific Conference
TRANSLATORS AND CHALLENGES
OF THE THIRD MILLENNIUM

Зборник апстраката
The Book of Abstracts

Београд /Belgrade, 2018

Удружење научних и стручних преводилаца Србије (УПИТ)

Кичевска бр. 9, 11000 Београд, Србија

+381 11 244-2997; 244-2729; 244-1542;

www.prevodi.rs

upit@prevodi.rs; upit@me.com

Association of Scientific and Technical Translators of Serbia (ASTTS)

9 Kієvska Str., 11000 Belgrade, Serbia

+381 11 244-2997; 244-2729; 244-1542;

www.prevodi.rs

upit@prevodi.rs; upit@me.com

15. међународна научна конференција
„Преводиоци и изазови III миленијума“

The XV International Scientific Conference
Translators and Challenges of the Third Millennium

Зборник апстраката

The Book of Abstracts

Уредник Бранкица Бојовић
Edited by Brankica Bojović

Рецезент Борис Хлебџ
Reviewed by Boris Hlebec

Београд / Belgrade, 2018

Издавачи

Удружење научних и стручних преводилаца Србије (УПИТ)

Међународна федерација преводилаца-Регионални центар за Европу
(FIT Европа)

Удружење судских преводилаца и тумача Европске уније (EULITA)

Published by

Association of Scientific and Technical Translators of Serbia (ASTTS)

International Federation of Translators Regional Centre for Europe (FIT Europe)

European Legal Interpreters and Translators Association (EULITA)

За издавача: Драгић Вукићевић

For publisher: Dragić Vukićević

<https://savetovanje.prevodi.rs/izdanja/>

<https://savetovanje.prevodi.rs/en/publications/>

Тираж: 100

Print run: 100

Сва права задржана.

Без писмене дозволе издавача ниједан део ове публикације није дозвољено умножавати или делити у било ком облику или било којим средствима, електронским или механичким, укључујући фотокопирање и снимање, или било којим системом за чување и узимање података.

All rights reserved.

No part of this publication may be reproduced or transmitted in any form or by any means, electronic or mechanical, including photocopying, recording, or by an information storage and retrieval system.

Припрема: Excentric Design, Београд, Србија
www.excentric-desing.net

Штампа: Cobalt blue
Живка Давидовића 58, 11000 Београд, Србија

Printed by: Cobalt blue
Živka Davidovića 58, 11000 Belgrade, Serbia

Copyright: 2018 by ASTTS, Belgrade, Serbia

Организациони одбор

Бранкица Бојовић, председник

Јован Зарковић

Драгана Вукићевић

Мариус-Мирчеа Кристан

Драгица Милетић

Гордана Вукадиновић

Мина Марковић

Александра Перовић

Нада Жугић

Биљана Ачковска

Марија Кривокапић

Organizational Committee

Brankica Bojović, President

Jovan Zarković

Dragana Vukićević

Marius-Mircea Crişan

Dragica Miletic

Gordana Vukadinović

Mina Marković

Aleksandra Perović

Nada Žugić

Biljana Ačkovska

Marija Kivokapić

Научни одбор

Проф. Кевин Квирк, Председник, Лојола Универзитет Чикаго; Де Пол Универзитет (Чикаго)

Проф. Хенри Лиу, председавајући Комитета за међународну базу података о жалбама и дисциплинским одлукама, Међународна федерација преводилаца (FIT)

Проф. Франс де Лит, Пекиншки универзитет за стране студије (Дипломирани институт за тумачење и преводјење); Гостујући професор: Пекиншки универзитет за међународне студије; Си'ан Универзитет за међународне студије

Проф. Флоренс Лотел Рибштајн, Париски Универзитет у Нантеру, Координаторка Светског конгреса о транслатологији, 2017., Председница Удружења транслатолога Француске

Проф. Војислав Јелић, Универзитет у Београду, Србија

Проф. Борис Хлебев, Универзитет у Београду, Србија

Проф. Власта Кучиш, Универзитет у Марибору, Словенија

Проф. Наталиа Калох Вид, Универзитет у Марибору, Словенија

Проф. Родика Димитру, Универзитет Александру Иоан Куза, Јаши, Румунија

Проф. Бранкица Бојовић, Универзитет Црне Горе, Црна Гора, Удружење научних и стручних преводилаца Србије (УПИТ)

Проф. Љиљана Јовковић, Универзитет Унион–Никола Тесла, Београд, Србија, Удружење научних и стручних преводилаца Србије (УПИТ)

Проф. Надежда Винавер, Удружење научних и стручних преводилаца Србије (УПИТ)

Проф. Славко Станојичић, Универзитет у Крагујевцу, Удружење научних и стручних преводилаца Србије (УПИТ)

Проф. Кармен Пинеира-Тресмонтан, Универзитет Артоа, Француска

Проф. Милена Ивановић, Универзитет у Београду, Удружење научних и стручних преводилаца Србије (УПИТ)

Scientific Committee

Prof. Kevin Quirk, President, Loyola University Chicago; De Paul University (Chicago)

Prof. Henri Liu, Chair of Committee for the International Database of Complaints and Disciplinary Decisions, International Federation of Translators (FIT)

Prof. Frans de Laet, Beijing Foreign Studies University (Graduate School of Translation and Interpreting); Visiting Professor: Beijing International Studies University; Xi'an International Studies University

Prof. Florens Lautel Ribstein, Université de Paris-Nanterre, Coordinatrice du Congrès Mondial de Traductologie, 2017, Présidente de la Société Française de Traductologie

Prof. Vojislav Jelić, University of Belgrade, Serbia

Prof. Boris Hlebec, University of Belgrade, Serbia

Prof. Vlasta Kučič, University of Maribor, Slovenia

Prof. Natalia Kaloh Vid, University of Maribor, Slovenia

Prof. Rodica Dimitriu, University Alexandru Ioan Cuza, Iasi, Romania

Prof. Brankica Bojović, University of Montenegro, Montenegro, Association of Scientific and Technical Translators of Serbia (ASTTS)

Prof. Ljiljana Jovković, Union–Nikola Tesla University, Belgrade, Serbia, Association of Scientific and Technical Translators of Serbia (ASTTS)

Prof. Nadežda Vinaver, University of Belgrade, Serbia, Association of Scientific and Technical Translators of Serbia (ASTTS)

Prof. Slavko Stanojčić, University of Kragujevac, Serbia, Association of Scientific and Technical Translators of Serbia (ASTTS)

Prof. Carmen Pineira–Tresmontant, Université d'Artois, France

Prof. Milena Ivanović, University of Belgrade, Serbia, Association of Scientific and Technical Translators of Serbia (ASTTS)

**Свечано отварање конференције
Поздравна обраћања и пленарни говорници**

Отварање конференције
Љиљана Јовковић, Удружење научних и
стручних преводаца Србије (УПИТ)

Поздравна реч
Кевин Кверк, Међународна организација преводаца (FIT)

Поздравна реч
Анет Шилер, Међународна организација преводаца
Европе (FIT Европа)

Пленарни говорник
Франс де Лает, Бабел, главни уредник

Пленарни говорник
Живојин Станојчић, Удружење научних и
стручних преводаца Србије (УПИТ)

Пленарни говорник
Јован Зарковић, Удружење научних и стручних преводаца Србије (УПИТ)

**Official opening ceremony of conference
Welcome speeches and plenary speakers**

Opening speech

Ljiljana Jovković, Association of Scientific and
Technical Translators of Serbia (ASTTS)

Welcoming speech

Kevin Quirk, International Federation of Translators (FIT)

Welcoming speech

Annette Schiller, International Federation of Translators Regional Centre
for Europe (FIT Europe)

Plenary speaker

Frans de Laet, Babel, Editor-in-Chief

Plenary speaker

Živojin Stanojčić, Association of Scientific
and Technical Translators of Serbia (ASTTS)

Plenary speaker

Jovan Zarković, Association of Scientific and Technical Translators of Serbia (ASTTS)

Борис Хлебџ, Филолошки факултет, Универзитет у Београду, Србија
boris.jesensek@gmail.com

Речници и превођење

Опште је место да су речници преводиоцима веома корисни, каткад и неопходни, али има примера када то није случај.

Пре свега, речници не помажу када се ради о новом термину, који још није уврштен међу одреднице, и, наравно, када је дати приручник премален или је проблематична реч прилично ретка. Тада обично у помоћ прискачу извори с интернета. То углавном важи за стручне преводе, али и књижевни преводилац среће се с истим проблемом када се аутор користи каквом архаичном или дијалекатском речи. Неки оканонализми које су употребили значајни писци обрађени су у великим речницима, али се не може очекивати ни од једног речника да то увек чини. Књижевници се обичним речима често служе на креативан начин, што за преводиоца представља велики изазов.

Утицај лажних пријатеља је толики да чак и добри лексикографи постану њихове жртве и тако наивног преводиоца одведу у погрешном правцу.

И онда када преводиоцу стоје на располагању све лексичке информације потребне за стручни превод, и, наравно, када он у потпуности влада граматичким односима оба језика, ипак може често погрешити ако није довољно упућен у тематику. Речници дају податке само о изолованим сегментима стварности а текстови се тичу стварности у непрекинутој целини. Уколико преводилац није добро упознат са тематиком, један могућ извор преводилачких грешака јесте и полисемија.

Најскровитији извор погрешака, бар онда када преводилац не влада циљним језиком као матерњим, јесте апликација. Апликација се као стручни термин у лингвистици односи на примену лексичког значења у датој ситуацији. Српски придеви *плитак* и *дубок* имају исто примарно значење као енглески *shallow* и *deep*, али њихове апликације се не поклапају увек. Српски преводилац мора знати да је *плитка ципела* једноставно *shoe*, а не **shallow shoe*, док је дубока *ципела* – *boot*, а не **deep shoe*. Дobar речник који обухвата и колокације даће потребне податке о овој разлици. Али ниједан приручник не може да се позабави свим тананим разликама у апликацији, које проистичу из особеног когнитивног становишта или из специфичности културе.

Опасну замку могу поставити речи које преводиоцу изгледају познате када оне заправо имају неко сасвим друго значење, а контекст не упозорава на то.

Boris Hlebec, Faculty of Philology, Belgrade University, Serbia
boris.jesensek@gmail.com

Dictionaries and translation

It's a commonplace that dictionaries are very useful, sometimes even indispensable, for translators, but there are instances when they fail to do the service.

For one thing, dictionaries cannot help when the translator comes upon a new term not yet included in the entries, and of course, when the handbook is too small or the problem word is rather rare. Internet sources usually come in handy to be consulted in this case. This mainly holds good for technical translation, but the literary translator faces the same problem when the author uses an archaic or dialect word. Some nonce-words used by important writers are covered in large dictionaries, but no dictionary can do it in all cases. Literary authors often use ordinary words in a creative way and this poses a real challenge to the translator.

The influence of false friends is so great that even good lexicographers fall prey to them and thus mislead a blissfully unaware translator.

When all lexical information needed for a technical translation is available, and, of course, the translator has a mastery of both source and target grammar, they can often make a mistake if they are not well versed in the subject matter. Dictionaries treat only isolated segments of reality while texts cover reality as a continuum. Polysemy is also a potential source of translation errors if the translator is not sufficiently familiar with the subject matter.

The most hidden source of mistakes, at least when the translator does not control the target language as a mother tongue, is application. Application as a technical term in linguistics is the use of a lexical meaning in a particular situation. Serbian adjectives *plitak* and *dubok* share the primary meanings of the English *shallow* and *deep*, but their applications do not always match. A Serbian translator must know that *plitka cipela* is simply *shoe*, not **shallow shoe*, while *duboka cipela* is *boot*, not **deep shoe*. A good dictionary that covers collocations will give the necessary information about the difference. But no handbook can deal with all subtle differences in application, which arise from a particular cognitive view or a peculiarity of culture.

A treacherous trap can be set by words that seem familiar to the translator when in fact they convey quite a different meaning and the context gives no warning.

Златоје Мартинов, Институт за есперанто-Београд, Србија
zlatoje@yahoo.com

Превोђење са превода: у чему је предност есперанта као језика посредника („међуоригинал“) у односу на остале језике?

У раду се тематизује проблем превођења са превода у светлу активне улоге планског међународног језика есперанта као својеврсног посредника односно моста међу културама. Посебно се инсистира на чињеници да се највећи број књижевних дела преводи са највећих светских језика и да се при том сасвим занемарују књижевне вредности малих земаља и народа. Наводе се примери како чак и приликом секундарних превода, односно превода са већ постојећих превода, светски језици попут нпр. енглеског имају улогу посредника. Тако су у Србији још седамдесетих година док на Београдском универзитету није постојала катедра за јапански језик нека дела јапанске литературе превођена са енглеског на српски језик.

Поред општег теоријског приступа основним принципима захтеваним приликом секундарног превођења књижевног дела тј. превођења са превода, у раду се истичу предности планског језика есперанта управо приликом ове врсте превођења. Истиче се, наиме, како и *оригинал* и *примарни превод* („међуоригинал“) као и *секундарни превод* књижевног дела, постоје као *текст* али и као скуп одређених *референтних тачака* које проистичу из текста као материјалне чињенице. Те референтне тачке указују на различиту поетску стварност *изван* текста која се налази у свести читалаца сва три текста (различито поднебље, историја, културно наслеђе, филозофска перцепција и сл.). Та различитост може узроковати бројне неспоразуме и погрешке приликом процеса превођења. Стога је неопходно да преводиоци не само одлично познају језик оригинала, језик међуоригинала и језик секундарног превода, већ и комплетну гаму референција које проистичу из текста. То најчешће није могуће кад је реч о преводиоцима чији је само *један* од три језика (у овом случају јапански, енглески, српски) матерњи језик и који припадају изразито различитим културама и поднебљима, без обзира на њихово изванредно језичко знање стечено на универзитету односно приликом вишемесечних студијских посета земљи и култури језика са којег преводе.

У раду се наводе хипотетички примери вијетнамског преводица који преводи дело своје националне књижевности на есперанто (примарни превод) и српског преводиоца који даље са есперанта преводи исто књижевно дело на српски језик, и истиче чињеница да оба преводиоца савршено познају не само оба језика – свој матерњи и есперанто – него и обе културе јер обојица припадају, не само језику и култури своје домовине, него и језику есперанту и заједничкој, есперантској култури. Грешке у случајевима где је есперанто примарни превод (међуоригинал, језик-посредник) несравњено су мање и ређе него у случајевима када је међуоригинал неки други, национални језик.

Еквиваленција примарног и секундарног превода где је есперанто примарни превод тј. „међуоригинал“, са оригиналом, изражена у релативним бројевима износи преко осамдесет одсто, док је у случајевима где су оригинал, примарни превод и секундарни превод национални језици, степен еквивалентности превода износи мање од педесет процената.

Zlatoje Martinov, Esperanto Institute-Belgrade, Serbia
zlatoje@yahoo.com

Indirect translation, advantages of Esperanto as an intermediary language

This paper deals with the issue of translation of a translation, in the light of an active role of the planned international language Esperanto as a kind of intermediary, that is, bridge language between cultures. Special emphasis is placed on the fact that most of literary works are translated from the top world languages, whereby at the same time the values of literary works of minor countries and nations are completely neglected. Examples are shown to illustrate that even in secondary translations, i.e., translations of already existing translations, the world languages, such as English, have an intermediary role. For example, in nineteen-seventies in Serbia, while at the Belgrade University there was no Japanese language department yet, some literary works used to be translated from English to Serbian.

In addition to the general theoretical approach to basic principles required in secondary translation of a literary work, i.e. in translation of a translation, this paper points up advantages of the planned language Esperanto actually in this type of translation. It is, namely, emphasized that the *original* and *primary translation* ("intermediate original") and the *secondary translation* of a literary work, do exist not only as a *text*, but also as a set of specific *reference points* arising out of the text as substantive facts. These reference points indicate different poetic reality *beyond* the text, which exists in the mind of readers of all three texts (different region, history, cultural heritage, philosophic perception, and so forth). This diversity may cause a range of discrepancies and errors in the translation process. Therefore, it is necessary that translators should

know perfectly not only the language of the original, language of the intermediate original and language of the secondary translation, but also the full spectrum of the references arising out of the text. As a rule, this is not possible as far as translators, who are the native speakers of only *one* of the three languages (in this case, Japanese, English, Serbian) and who belong to extremely different cultures and regions are concerned, irrespective of their excellent knowledge of the language acquired at the University and/or long months or study visits to the country and culture of the language they translate from.

This paper shows hypothetical examples of a Vietnamese translator, who translates his national literary work to Esperanto (primary translation) and a Serbian translator who, thereafter, translates from Esperanto the same literary work to Serbian, pointing up the fact that *both* translators perfectly know not only both languages – the own mother tongue and Esperanto – but also *both* cultures, since both of them belong not only to the language and culture of their countries, but also to the Esperanto language and common, Esperanto culture. Errors in the cases where Esperanto is the primary translation (intermediate original, bridge language) are incomparably smaller and happen more rare as compared to the cases when the intermediate original is in some other, national language.

The equivalence between the primary and secondary translation, with Esperanto as the primary translation, i.e. "intermediate original", and the original, expressed as a percentage, is above eighty per cent, while in the cases where the original, primary translation and secondary translation are in national languages, the equivalence level is below fifty per cent.

**Надежда Стојковић, Електронски факултет, Медицински факултет,
Универзитет у Нишу, Србија
Nadezda.Stojkovic@elfak.ni.ac.rs**

Превोђење у енглеском језику за посебне намене – педагошке импликације

У настави енглеског језика за посебне намене превођење има важну, али и дискутабилну позицију, из два основна разлога. Први се односи на само превођење специјалистичке терминологије и текстова, било изговорених или писаних. Ово подразумева методологију превођења, изналажење прецизних еквивалената у циљном језику, као и одређивање да ли треба преводити текст тако да се поштује синтакса циљног језика, или га парафразирати са основним циљем да се најпрецизније пренесу информације из оригиналног текста. У овом другом аспекту огледа се и шири контекст питања превођења стручних текстова, а то је улога и учешће лингвиста у превођењу, наиме, у којој мери се они консултују, или превођење раде експерти професије или науке које се текст тиче. У овом раду биће изнете педагошке импликације ове ситуације, као и конкретне активности за обраду превода на часу. Биће такође изнети и неки увиди како експерти у области информационих технологија и медицине најчешће сагледавају превођење и сами преводе професионалну и научну терминологију својих наука, али и целе текстове, и како се то онда одражава на рад на превођењу на часовима енглеског за посебне намене.

**Nadežda Stojković, Faculty of Electronic Engineering, Faculty of Medicine,
University of Niš, Serbia**
Nadezda.Stojkovic@elfak.ni.ac.rs

Translation in English for specific purposes – pedagogical Implications

In teaching English for Specific Purposes (ESP) courses a significant and disputed issue is translation. There are two aspects of this. One relates to translating domain terminology and content texts, either spoken or written, in class. This subsumes translation methodology, finding precise target language equivalents, as well as determining whether to translate a text, respecting the syntax of the target language, or to paraphrase it with the primary aim to most precisely convey information contained in the original text. The other refers to a wider context, the role and participation of linguists in translating, the other side of this issue being whether they are consulted or the translation is being done by professionals in the field. This paper will propose pedagogical suggestions for in class translation activities, as well as offer some insight as to how domain experts (in IT and medicine fields) view and perform translation of both professional and scientific terminology and wider texts, and then how that in turn reflects on dealing with translation in ESP instruction.

Јулија Јарамаз, Филолошки факултет, Универзитет Црне Горе, Црна Гора
julijajaramaz@gmail.com

**Анализа лексичких грешака у говору ученика – проблеми у превођењу
(трећи циклус учења – девети разред)**

Ова анализа се заснива на корпусу часова енглеског језика ученика основних школа (деветих разреда), а обухвата најучесталије лексичке грешке које се јављају у говору. Ова анализа ће покушати да утврди да ли постоје неке значајније разлике у прављењу грешака у говору ученика у зависности од тога из ког дијела Црне Горе ученици долазе (централног, јужног или сјеверног дијела). Уочавање и систематизација грешака које ученици праве може бити од велике користи како лингвистима, тако и наставницима страних језика. Са једне стране, лингвистима ћемо приказати јасан табеларни преглед грешака које ученици праве, сортираних према категорији и учесталости (што до сада није рађено у оквиру усвајања енглеског језика на овом нивоу учења), а са друге стране, наставници енглеског ће знати како да се опходе према уоченим грешкама и при том користе адекватне стратегије и технике.

Julija Jaramaz, Faculty of Philology, University of Montenegro, Montenegro
julijajaramaz@gmail.com

Lexical error analysis in pupils' speech – Translation problems
(Third cycle of learning – 9th grade)

This analysis is based on a corpus of English language classes at the primary school level (9th grade), considering the most characteristic lexical errors that occur in speech. The analysis will try to determine whether there are any significant differences in making lexical errors in the speech of pupils from different Montenegrin regions (the central, southern and northern parts of Montenegro). Finding and systematising the errors made in the speech of pupils should be useful to both linguists and foreign language teachers. On one hand, linguists will be able to see a concise tabular overview of possible language errors in pupils' speech, sorted by category and frequency, which has not been done at this level of English language learning until now, and on the other hand, English teachers will be able to see, according to this analysis, how to deal with these errors, using appropriate strategies and techniques.

Милисав Илинчић, Факултет за стране језике, Алфа Универзитет, Београд, Србија
milisav200w@hotmail.com

Лексичко-семантичка анализа англицизама у спорту

Англицизми су речи позајмљене из енглеског језика које су се одомаћиле у употреби у српском језику; њихова примена је честа у српским медијима и свакидашњем говору. Настојећи да осветли улогу и значај англицизама у српском језику, овај рад ставља посебан нагласак на утицај који они врше у области спортске терминологије. Поводи за њихову свеобухватну анализу су више него очигледни. Пре свега, ако се изузме област растуће информатичке лексике, могло би се рећи да се управо у овој области, на плану спортске терминологије, може установити највећи број англицизама. Разликујући засебне функције енглеског језика (за посебне намене, за академске и професионалне потребе), рад уводи класификацију англицизама уопште, да би потом, наводећи бројне примере, анализирао и саму адаптацију спортске терминологије у оквирима српског језика – у фонолошкој, морфолошкој и семантичкој равни. Најзад, да би се у потпуности заокружио одговор на то питање, завршним истраживањем је обухваћен и шири контекст употребе језичких средстава. Дат је преглед англицизама спортске терминологије, који су издвојени из релевантних публикација, односно речника и лексикона. Наравно, ширење лексике постаје сваким даном све разноврсније и богатије, тако да се данас праве нове синтагме у самом енглеском језику, које дају изненађујуће резултате. У овом тренутку немамо потпуну представу о томе шта се све њима може постићи, будући да је њихова примена још у развоју.

Milisav Ilinčić, Faculty of Foreign Languages, Alfa University, Belgrade, Serbia
milisav200w@hotmail.com

A lexical-semantic analysis of anglicisms in sports terminology

Anglicisms are words borrowed from the English language that are customarily used in the Serbian language; they are frequently used in the Serbian media and in everyday speech. Trying to shed light on the role and importance of anglicisms in the Serbian language, this paper places a special emphasis on the influence of anglicisms in the sphere of sports terminology. The reasons for conducting an all-encompassing analysis of sports terms are quite obvious. First of all, if we exclude the growing vocabulary pertaining to informatics, we could say that it is precisely in the sphere of sports terminology that the greatest number of anglicisms is to be found. Taking into consideration separate functions of the English language (English for special purposes, English for academic and professional purposes), the paper introduces a general classification of anglicisms, following which, providing numerous examples, it analyses the adaptation of sports terminology within the framework of the Serbian language – on the level of phonology, morphology and semantics. Finally, in order to provide a complete answer to this question, the final research encompasses the broader context of the use of linguistic means. The paper provides an overview of anglicisms in sports terminology taken from relevant publications, that is, from dictionaries and lexicons. Naturally, the broadening of lexis makes it increasingly diverse and rich on a daily basis, with new syntagms being coined in English, giving surprising results. At this moment, we do not know fully what can be accomplished with them, as their use is still being developed.

**Силвана Симоска, Филолошки факултет „Блаже Конески“,
Универзитет „Св. Кирило и Методије“ у Скопљу, БЈР Македонија
simoskasilvana@gmail.com**

ЕУ-језичка разноликост у току БРЕГЗИТ-а и могуће последице

ЕУ је једна од ретких геополитичких заједница, која се одлучила за званичну разноликост језика – вероватно као за свесну супротност монолингвалне језичке политике САД-а. Концепција језичке – а у њој имплицитно и концепција културолошке разноврсности, доноси ризике и предности. Животно присутна језичка разноликост у оквиру ЕУ, развила се, међутим, у најширем смислу у самоход енглеског језика – не само као научног *Lingua franca*, него и као *Vox Europae*. Са БРЕГЗИТ-гласањем од 23.06.2016., Уједињено краљевство ће у марту 2019. званично да напусти Европску Унију, па би тиме енглески језик могао да изгуби статус званичног службеног и радног језика ЕУ, односно да претрпи јако умањење, утолико пре, што до сада ниједна држава чланица ЕУ, осим Уједињеног краљевства, енглески није прогласила за свој званични први службени језик. Ирци су се одлучили за ирски (галски) језик, а Малтежани за малтешки језик – упркос званичном статусу енглеског као другог службеног језика у својој земљи. У овом прилогу ће бити размотрене могуће последице брисања енглеског језика из регистра службених језика ЕУ по професионални статус преводилаца и тумача, као и њихове могућности образовања и могуће шансе за поновно исправљање „криве куле за Брисел“, приликом премештања и изједначења великих језика као што су немачки и француски језик. Без енглеског језика отвара се пут за равноправније одмеравање свих (службених) језика Европске Уније.

**Silvana Simoska, Faculty of Philology "Blaže Koneski",
Ss. Cyril and Methodius University in Skopje, FYRO Macedonia
simoskasilvana@gmail.com**

EU-linguistic diversity during Brexit and the possible consequences

EU is a rare geopolitical community, which opted for official language diversity—probably in a deliberate contrast to monolingual language policy of the USA. The concept of the language diversity—and therein the implied concept of cultural diversity—brings risks and advantages. The vital existing language diversity within the EU, has developed, however, in a broad sense, towards the use of the English language as a single vehicle—not only as scientific *Lingua franca*, but also as *Vox Europae*. After the BREXIT vote of 23.06.2016, the United Kingdom will in March 2019 officially leave the European Union and thereby the English language could lose the status of the official and working language of the EU, that is, it might suffer a significant reduction in use, in particular because, so far, none of the EU member countries, except for the United Kingdom, has declared the English language as its official and first language. The Irish people opted for the Irish (Gaelic) language, and the Maltese people for the Maltese language—irrespective of the official status of the English language as a co-official language in their country. This paper considers possible consequences of removal of the English language from the register of EU official languages, which might affect professional status of translators and interpreters, including their education options and possible chances to rectify again „the leaning tower of Brussels“, during relocation and equalization of top languages, such as German and French. Without English, a road will be open for a more fair evaluation of all (official) languages of the European Union.

Емир Мухић, Филолошки факултет, Универзитет у Бањој Луци, Република Српска, БиХ
emir.muhic@flf.unibl.org

Поглед на лингвистичко-транслатолошке механизме деконструкције текста из другог угла: генерисање концептуалних мрежа и контекстуално окружење

Вјековна двојба о нивоу граматичке примјерености и тачности остаје као подсјетник о разнородности приступа језику. Један од многобројних ставова креће се стазама не-попустљивости и строгих правила, док се друга рачва у смјеру неограничене либерализације систематизације језичких система. Концептуални приступи језику слиједе овај други пут и прескриптивистичка граматичка правила тумаче у контексту, те сагледавају граматiku као пету продуктивно-перцептивну међувјештину.

Ово истраживање постављено је на трагу додатног замућивања граница између чистих принципа и употребе језика у датом социо-концептуалном окружењу. Имајући жељени циљ на уму, у раду су у првом реду заступљене концептуално-релативистичке лингвистичке теорије.

Рад анализира транскрибовани усмени корпус заснован на материјалу коришћеном у популарним америчким хуморогено-информативним емисијама које се емитују у ударним ноћним терминима имајући на уму специфичност садржаја и медијског простора.

Рад улази у домен указивања на слободније механизме тумачења језичких пакета користећи концептуалне лингвистичке аналитичке платформе с посебним освртом на транслатолошке стратегије којима се у матерњем језику може остварити апроксимација и адекватно тумачење специфичних когнитивних и културолошких образаца.

Emir Muhić, Faculty of Philology, University of Banja Luka, Republic of Srpska, BH
emir.muhic@flf.unibl.org

**Reassessing linguistic deconstruction and interpretation methods:
Conceptualization and context placement**

The age-long notion of grammatical appropriateness remains a point of contention bifurcating along the avenues of boundless permissiveness and intransigently blind by-the-book adherence to a direct of invariant rules, more precisely, constraints. Conceptual approaches to grammar and interpretation aim to propulse the linguistic train of thought to the realm of *grammaring* and *grammaticality* rather than the domain of inherently immutable pure tenets.

This medium-sized paper aims to blur 'the great pure and impure language fault lines' even further by dint of conceptualization and relevance theory. The aforementioned theoretical systems will be conflated into a hybridized mechanism christened 'What Works Principle'. This analytical and semi-theoretical scaffolding is corroborated by means of a specifically collated repository of a satire, humor and irony-suffused spoken corpus garnered from the opening monologues of American late-night shows.

The paper's last port of call is to formulate an array of argument and corpus-supported assertions in favor of the more liberal and untrammelled facets of language usage, lexicon-moored deconstruction, translation and interpretation.

Бранкица Бојовић,
Филолошки факултет, Универзитет Црне Горе, Црна Гора
brankicaboj@yahoo.com

Превод као културотранслатолошка интеракција

Превод као сложен феномен подразумева пуно компоненти које утичу на његов квалитет. Међу кључне спадају: *изворна и циљна култура, вишеструке интелигенције преводиоца, искуство преводиоца и прикладан избор речника*. Нови захтеви у области транслатологије, усложнили су улогу наставника. Наставницима транслатологије је неопходан чест боравак у иностранству, јер су изворни говорници представници своје изворне културе.

Настава из предмета *Основи транслатологије* обухвата елементе културе, који подижу ниво студендове свести живота у мултикултуралном окружењу и доводе до развоја културолошке компетенције. Бољи квалитет превода постиже се и увођењем савремених наставних планова и програма који су усклађени са вишеструким интелигенцијама. Тиме се постиже далеко већи ефекат у учењу и мотивацији студената, као и степену културотранслатолошке интеракције, а самим тим и у квалитету трансфера текста или превода са изворног на циљни језик и обрнуто.

У прилог наведеном, направљено је истраживање наставних планова из предмета који су везани за предмет *Преводњење*, који се изучава самостално или у склопу *Савременог енглеског језика* на основним и мастер академским студијама, на простору екс Југославије. На основу тога су наведене сличности и разлике међу њима, као и дати предлози нових савремених наставних планова који би се базирали на елементима културе и вишеструких интелигенција.

Brankica Bojović,
Faculty of Philology, Univesity of Montenegro, Montenegro
brankicaboj@yahoo.com

Translation as cultural and translational interaction

Translation, as a complex phenomenon, involves many components which influence its quality. Among the key components are: *the source and target cultures, multiple intelligences of the translator, the translator's experience and an appropriate choice of dictionary*. New demands in the field of translational studies have implicated the role of teachers. For translational studies teachers it is essential to frequently spend time abroad, because native speakers are representatives of their source culture.

The syllabus of the subject *Basics of Translational Studies* covers elements of culture, which raise the students' level of awareness of life in a multicultural environment and lead to a development of cultural competence. A better quality of translation is reached by introducing modern teaching plans and programmes which are harmonised with multiple intelligences. A much greater effect can be realised in students' learning and motivation, as well as in the degree of cultural-translational interaction, and thereby also in the quality of the transfer of a text or translation from the source into the target languages, and vice-versa.

In addition to the above mentioned, research has been made of teaching plans from subjects connected to the subject *Translation*, which is taught on its own and within the framework of *Modern English Language*, in the undergraduate and master's academic studies in the former Yugoslavia. On the basis of this the similarities and differences between them are mentioned, and suggestions for new and modern teaching plans are given, which would be based on elements of culture and multiple intelligences.

**Мариус-Мирчеа Кришан, Учитељски факултет,
Западни Универзитет у Темишвару, Румунија
marius.crisan@e-uvt.ro**

Дракула и преношење култура

Можда је тешко прихватити да, понекад, (наставак) нетачних превода може довести до ремек-дела... Једна од најпознатијих прича на свету, настанак и развој мита о Дракули, може да се сматра за овакав пример. Данас је мање битно да ли је узрок нетачних превода било помањкање умећа, или „оригиналност” *преводиоца*.

Пажљива анализа извора Брема Стокера за *Дракулу* показује да су, како избор имена вампира (Дракула), тако и локација приче (Трансилванија), били одређени извесним нетачним преводима са румунског на енглески језик.

У мом раду се испитује начин на који су идеје Брема Стокера биле „преношене” из једне врсте уметности у другу (позориште - књижевност - филм), начин на који је историја била *пренета* у књижевност, и начин на који су културе биле, а и даље јесу, у интеракцији у причи о Дракули која се наставља.

**Marius-Mircea Crișan, Teacher Training Department,
West University of Timișoara, Romania
marius.crisan@e-uvv.ro**

Dracula and the translation of cultures

Maybe it is hard to accept that sometimes (a sequel of) inaccurate translations may lead to masterpieces... One of the most famous stories of the world, the creation and the development of the Dracula myth, may be considered such an example. It matters less, now, if the inaccurate translations were motivated by the lack of proficiency or by the “originality” of the *translator*.

A careful analysis of Bram Stoker’s sources for *Dracula* proves that both the choice of the vampire’s name (Dracula) and of the location of the story (Transylvania) were determined by some improper translations from Romanian into English.

My paper examines how Bram Stoker’s ideas were “translated” from one art to another (theatre - literature - film), how history was *translated* into literature, and how cultures interacted and still interact in the continuous story of Dracula.

Весна Булатовић, Филолошки факултет, Универзитет Црне Горе, Црна Гора
vesnabu@ac.me

Теорија семантичких поља и преводна еквиваленција

У излагању се извјештава о истраживању спроведеном како би се утврдило да ли је остварена одговарајућа преводна еквиваленција између чланова семантичког поља глагола визуелне перцепције у енглеском језику и њихових еквивалената у BHSC. Корпус чине три британска романа и њихови преводи на BHSC. Преводна еквиваленција између два семантичка поља провјерава се помоћу резултата раније контрастивне анализе глагола визуелне перцепције у енглеском и BHSC. Наша хипотеза гласи да се семантичка поља осиромашују током превођења тако што се богатство смисаоних односа између различитих чланова семантичког поља изворног језика своди на основне семеме истог семантичког поља у језику циљу. На примјер, од низа приближних синонима у језику циљу који су могући еквиваленти енглеским приближним синонимима *peer, eye, peek, glance, glimpse* и др, може се десити да преводилац сваки пут изабере *(по)гледати* у BHSC и тако занемари семантичка обиљежја која праве разлику у односу на основну семему *(по)гледати*. Уколико се наша хипотеза потврди, то ће значити да су преводи недостатни, односно да је поступак претварања значења у језику циљу неодговарајући.

Vesna Bulatović, Faculty of Philology, Univesity of Montenegro, Montenegro
vesnabu@ac.me

Semantic fields theory and translation equivalence

The presentation reports on a study conducted to examine whether translation equivalence is achieved between members of the semantic field of verbs of vision in English (SL) and their counterparts identified in BCSM (TL). The corpus for the study is composed of three British novels and their translations into TL. Translation equivalence between the two semantic fields is checked using the results of a previous contrastive analysis of verbs of vision in English and BCSM. Our hypothesis is that semantic fields are impoverished in translation by reducing the wealth of different senses within individual members of the fields to their core sememes. For example, out of a set of TL near-synonyms that are possible equivalents to SL near-synonyms *peer*, *eye*, *peek*, *glance*, *glimpse*, etc., translators may choose *(po)gledati* in BCSM, thus ignoring the semantic features that add value to the core sememe look. If our hypothesis proves correct, the translations would clearly be undertranslations or misrepresentations of the meaning that is supposed to be recomposed from SL into TL.

Селена Трифуновић-Ћапин,
Филолошки факултет, Универзитет у Београду, Србија
pianosena@yahoo.com

**Британски утицај на индијску културу у огледалу
компаративних књижевних превода**

Друштво и култура су међусобно директно условљени. Религија, као битан чинилац културе, нуди своје обрасце жељеног понашања. Уметност увек прати друштво и увек је део културе. На културу једног народа потенцијално утиче нека друга култура. Овим радом разматрам узроке и последице британског утицаја на индијску културу који датира од XVI века до осамостаљивања Републике Индије 1947. године. Британски утицај је присутан у општој култури, у архитектури, образовном систему, спорту, саобраћају, бирократији, моди, инфраструктури и тако даље. Неоспорност великог британског утицаја на индијски стил живота пружа нам чињеница да је енглески језик на подручју Републике Индије прихваћен као званичан језик. Да ли су последице већински лоше или добре? - То ће вероватно увек бити отворена тема за дискусију. У збирци прича *Тумач судбине*, Јхумпа Лахири истражује и анализира различите теме везане за животе индијских Американаца. Она описује и верно осликава њихове животе, како у Индији, тако и изван њихове матичне земље. У раду је приказан и њен филигрански прецизан осећај за реалност и осећања Индијаца који су у процесу акултурације у другим земљама, као и њихова лична и колективна борба са сопственим идентитетом и осећајем расељавања. Теорија транспарентности која се залаже за слободни превод, фокусира се на појмове еквиваленције како формалне тако и динамичке, што ће се подробно анализирати и илустровати у самом раду.

Selena Trifunović-Ćapin,
Faculty of Philology, Belgrade University, Serbia
pianosena@yahoo.com

**British influence on Indian culture in the mirror
of comparative literary translation**

Society and culture are interdependent. Religion, as an important factor of culture, offers its desired behavior patterns. Art always follows the society and is always a part of the culture. The culture of one nation is potentially influenced by some other nation's culture. In this paper, I have analyzed the causes and consequences of the British influence on the Indian culture, dating back to the sixteenth century till the independence of India in 1947. The British influence is present in the general culture, architecture, education system, sports, traffic, bureaucracy, fashion, infrastructure, etc. The indisputably significant British influence on the Indian lifestyle is proved by the fact that the English language in the Republic of India is accepted as official language. Are the consequences, at large, bad or good? - It will probably always be an open issue for discussion. In the collection of stories *Interpretation of maladies*-Jhumpa Lahiri explores and analyzes various topics related to the lives of Indian Americans. She describes and faithfully depicts their lives, both in India and outside their native country. The paper also shows her filigree precise sense of the reality and feelings of Indians who are in the process of acculturation in other countries, as well as their personal and collective struggle with their own identity and the sense of displacement. The transparency theory, advocating free translation, is focused on the equivalency concepts both formal and dynamic, which will be in more detail analyzed and illustrated in the paper.

**Љиљана Јовковић и Ирена Билафер, Пословни и правни факултет Београд,
Универзитет „Унион-Никола Тесла”, Београд, Србија
Факултет за менаџмент Херцег Нови, Универзитет Адриатик, Црна Гора
profliiljanajovkovic@gmail.com
irta2@t-com.me**

**Како унапредити мотивацију у стицању компетенција
у области пословног енглеског језика?**

У намери да се истраже фактори који утичу на мотивисаност студената да усвајају енглески језик у функцији сврхе и из потребе за расветљавањем процеса усвајања језика уопште, а имајући у виду малобројност истраживања која се баве свеобухватним факторима који утичу на мотивацију студената да усвајају страни језик у функцији струке те са циљем да утврде који фактори су кључни за подстицање мотивације и постизање ефикасности у учењу страног језика, аутори чланка су спровели истраживање којим се испитују ставови испитаника о корисности знања/познавања страног језика у њиховој струци као и конкретне потребе за одређеним језичким вештинама у професионалном животу. Истраживање је спроведено међу студентима Факултета за менаџмент у Херцег Новом, а од испитаника се тражило да одговоре на питања која се односе на њихове ставове о енглеском језику као језику струке у средњим школама, затим њиховим очекивањима о потребама одређених знања и вештина у оквиру енглеског језика у њиховом будућем раду као менаџера, али и на питања која се односе на употребу енглеског језика на њиховим радним местима. Резултати истраживања су послужили као темељ за извођење закључака како о корисности учења енглеског језика, тако и као темељ за утврђивање потреба у оквиру енглеског језика као језика струке – посебно када се ради о језичким знањима и вештинама/компетенцијама које су им потребне у обављању посла и пословним контактима. Резултати су указали да од свих фактора и елемената који су испитивани најзначајнији резултати указују на пресудни значај структуре и динамике наставног плана и програма, као и на адекватни наставни материјал који би био потпуно у функцији пословних потреба студената, те се препоруке односе углавном на потребу промена у наставном плану и програм као и наставном материјалу на овим просторима. Истраживање је резултирало препорукама које конкретизују мере које треба спровести у циљу унапређења мотивације и самим тим ефикасности у учењу пословног енглеског језика.

**Ljiljana Jovković and Irena Bilafer, Faculty of Business and Law, "Union-Nikola Tesla" University,
Belgrade, Serbia
Faculty of Management Herceg Novi, University Adriatic, Montenegro
profljiljanajovkovic@gmail.com
irta2@t-com.me**

How to improve motivation in order to gain competence in the area of the English language for business purposes?

With the aim in determining factors affecting motivation of students to acquire English language for special purposes and for the need of straightening the process of acquisition of language in general, having in mind scarcity of researches dealing with the comprehensive factors impacting motivation of students to acquire foreign language for specific purposes, as well as aiming at determining factors which are the key for encouraging of motivation and achieving efficiency in foreign language learning, authors of the article conducted the research questioning the opinion of examinees on the usefulness of knowledge/competence of the foreign language for specific purposes in their professions as well as actual need for certain language skills in their professional life. The research was conducted among students of the Faculty of Management in Herceg Novi, examinees were required to answer the questions regarding their opinion on the English language for specific purposes in high schools, and their expectations on the needs of certain competences and skills of the English language in their future work as managers, as well as the questions regarding the use of the English language on their work positions. The results of the research were used as a foundation for determining the needs within the English language for specific purposes – especially regarding language competences and skills necessary for conduct of work and business contacts. Results showed that of all the factors and elements that were examined, the most significant ones highlight crucial significance of structure and dynamics of the curriculum, as well as adequate learning material that would be completely in function of the business needs of students, therefore the recommendations mostly relates to the need of changes within curriculum as well as within learning material in the region. The research resulted in the recommendations that concretize measures that need to be implemented in order to improve motivation and therefore the efficiency in learning English language for business purposes.

Норма Оливиа Рендон Енрикез, Удружење овлашћених судских преводилаца, терминолога и усмених преводилаца, Квебек (ОТТИАQ), Канада
nrendon@oricom.ca
norma@bodycad.com

Увод у техничко превођење

Са глобализацијом тржишта и доласком Интернета у наше животе, неопходно је имати све врсте преведене документације а, у контексту међународне трговине, превођење техничких приручника, корисничких упутстава, инсталирања, одржавања и рада, и сл. је обавезно.

Раније, техничко превођење је поверавано веома малом сектору, и радили су га људи са веома малом или никаквом обуком у превођењу. Данас, ситуација захтева високо-квалитетно техничко превођење. Тај разлог, заједно са брзом производњом, појачавају нужност усмеравања и оспособљавања нових генерација преводилаца како би могли задовољити тај захтев.

Сврха мог предавања је да представим рад техничког преводиоца како би подстакао нове генерације (и преводиоце генерално) да истраже ово подручје рада. Ова презентација не тврди да је курс обуке за техничке преводиоце; више бих волела да прикажем шта рад техничког преводиоца имплицира, као и знање и вештине преводиоца који жели да се посвети овој врсти превођења.

Norma Olivia Rendon Enriquez, Order of Certified Translators, Terminologists and Interpreters

of Quebec (OTTIAQ), Canada

nrendon@oricom.ca

norma@bodycad.com

Introduction to technical translation

With the globalization of markets and the arrival of the Internet in our lives, it is necessary to have all kinds of translated documentation and, in a context of international trade, the translation of technical manuals, user guides, installation , maintenance and operation, etc., is mandatory.

Previously, the technical translation had been entrusted to a very small sector, carried out by people with very little or no training in translation. Today, the situation requires a high-quality technical translation; this reason, along with a fast production give us the pace on the necessity to orient and train the new translator generations so they can meet this demand.

The purpose of my lecture is to present the work of a technical translator to encourage new generations (and translators in general) to explore this field of work. This presentation does not claim to be a training course for technical translators. I would rather like, to make known what the work of a technical translator implies, as well as the knowledge and skills of the translator who wants to devote himself to this type of translation.

**Мерсад Мујевић, Управа за јавне набавке Црне Горе,
Влада Црне Горе
mersadm@t-com.me
ujn@ujn.gov.me**

Анализа јавне набавке преводилачких услуга, са аспекта проблема и рјешења из праксе јавних набавки Црне Горе

Велики број проблема са којима се наручиоци сусријећу у току спровођења поступка јавне набавке услуга преводјења *acquis-a* су посљедице недостатка укупног система координације преводјења *acquis-a*. Један од кључних елемената балансираног и ефикасног система је добро планирање потреба за преводилачким услугама. Преводјење је једна изузетна вјештина. Вјештина преношења мисли, осјећања, чињеница, из једног језика у други. Ако је преводилац добро обавио свој посао, читалац превода (потенцијални понуђач) мора имати утисак да је текст документације изворно написан или изговорен на његовом језику. Када је ријеч о преводу тендерске документације, понуђач/читалац превода не смије имати никаквих недоумица око смисла „поруке“ коју прима. И више од тога: није довољно само да се разумије „порука“. „Порука“ пренешена неуобичајеним изразима, неприродном синтаксом, чак и ако је схваћена, замара и иритира потенцијалног понуђача, који, због тога, може чак да има и одбојан став према самој тендерској документацији. У добром преводу, другим ријечима, не би смјела да се осјети интервенција преводиоца, у томе се управо и састоји вјештина преводиоца. Те према томе јасно дефинисани услови, критеријуми, рокови, јасан опис самог посла који треба да се обави и др. представља важан сегмент дефинисања квалитетног избора „преводиоца“.

Циљ овог рада је да размотри најважније аспекте поступка јавних набавки са којима се носе наручиоци и понуђачи у смислу процедуралних аспеката набавки, које треба да резултирају референтним оквиром за услове квалитета и контроле квалитета преводилачких услуга.

**Mersad Mujević, Public Procurement Administration,
Government of Montenegro, Montenegro**
mersadm@t-com.me
ujn@ujn.gov.me

Analysis of public procurement of translation services from the point of view of issues and solutions in the actual procurement practice in Montenegro

A number of issues faced by contracting authorities in the procedure of public procurement of services for translation of the *acquis* results from the lack of an overall coordination system for translation of the *acquis*. One of the key elements for a well-balanced and efficient system is to properly plan the needs for translation services. Translation is an extraordinary skill. The skill to communicate reflections, feelings, facts from one language to another. If the job has been well done by a translator, the reader of the translation (prospective bidder) must have an impression that the text of the documentation was originally written or spoken in his own language. As far as translation of the tender documentation is concerned, the bidder/reader of the translation should not have any doubts about the meaning of the *message* he receives. Moreover: it is not enough only to understand the *message*. The *message* conveyed using unusual expressions, unnatural sentences, even if understood, is annoying and irritating to the prospective bidder, who, due to this, may even have a repulsive attitude towards the tender documentation itself. In a good translation, in other words, the intervention of the translator should not be noticeable, and this actually constitutes the translator's skill. Therefore, clearly defined conditions, criteria, deadlines, clear description of the job to be performed etc. are an important segment in defining the quality-based selection of the *translator*.

The purpose of this paper is to address the most important aspects in the public procurement procedure the contracting authorities and bidders are dealing with, in terms of the procedural aspects of procurement, which should result in a referential framework for requirements concerning the quality and supervision of the quality of translation services.

Зорица Ковачевић, Филолошки факултет, Универзитет у Београду, Србија
zoricamancic@hotmail.com

Дескриптивни, емпиријски и интердисциплинарни приступ у настави научног и стручног превођења

У светлу дескриптивног, емпиријског, интердисциплинарног приступа и приступа у студијама превођења који се ослања на циљни језик, процес превођења и његова одрживост треба да укључе тростепену методологију (Тури 1995), односно идентификацију и описивање могућности превода унутар норми културе заједнице циљног језика, спровођење анализе засноване на контрастирању и сегментацији текстова на полазном и циљном језику, као и на идентификацији правила која се јављају у преводилачком процесу и норми циљног језика, такође унутар његове културне средине. Значење, као променљива категорија, настаје као резултат тога што језици на различите начине описују, структуришу, тј. сегментирају ванјезичку стварност. Горе поменути приступ указује на то да преводилачка делатност обухвата и друштвену улогу унутар датог културног окружења у свим ситуацијама превођења.

Образовање научних и стручних преводилаца такође треба, у извесној мери, да се ослања на дескриптивни, емпиријски приступ, пре свега због његове вишесистемске и мултидисциплинарне природе својствене евалуативној анализи, али и због могућности практичне примене у настави превођења. Такође, у наставу би трабало укључити како теоријска питања попут текста као оригинала, непосредног и посредног превода, и уопште, преводивости, тако и конкретнија питања као што су, на пример, еквиваленција на лексичком и/или синтаксичком нивоу, (не)доступност информација у речницима и приручницима итд. У нашој преводилачкој заједници често се истиче значај језичке компетенције и у случају страног језика, али и у случају матерњег. Међутим, настава превођења код нас и даље мора да укључи нешто практичнији, описни, емпиријски и интердисциплинарни приступ, поготово у домену научног и стручног превођења и културног посредовања, како би се остварила још шира и савременија преводилачка пракса у овом пољу преводилачке делатности.

Zorica Kovačević, Faculty of Philology, Belgrade University, Serbia
zorica_mancic@hotmail.com

Descriptive, empirical and interdisciplinary approach in scientific and technical translator training

In the light of the descriptive, empirical, interdisciplinary and target-oriented approach to translation studies, the process of translation and its sustainability should include a three-stage methodology (Toury 1995), i.e. identifying and describing the potentials of translations within the norms of the target culture community and its language, conducting a contrastive and segmental analysis of source and target texts, and identifying regularities within translation shifts as well as norms of translational equivalence in target language and target culture. Furthermore, meaning is also a changeable category because of the fact that languages in general differently describe, structure, i.e. segment nonlinguistic reality. The abovementioned approach implies that becoming a translator includes the social role within a given cultural environment in all kinds of translation situations.

Education of the scientific and technical translators should, too, to a certain degree and among other approaches, include the descriptive and empirical approach, firstly because of its polysystemic and multidisciplinary nature of an evaluative analysis, but also because of the possibility of its practical application in translator training. Additionally, more theoretical questions such as textual originality, direct and indirect translation processes and, in general, translatability, and the more concrete questions e.g. lexical and/or syntactical equivalence, (un)available information in dictionaries and reference books should equally be incorporated in translator training. The importance of competence in both source and target languages, also in the cases of scientific and technical translation, has often been stressed in our translation community. Nevertheless, translator training still needs to include a more practical, descriptive, empirical and interdisciplinary approach especially within the domain of scientific and technical translation and cultural mediation in order to achieve a more extensive and competitive translation practice in the field.

**Јелена Станојчић, VII београдска гимназија, Удружење научних и стручних
преводаца Србије (УПИТ), Србија
jelastanojcic@gmail.com**

**Употреба термина „социјални“ и „друштвени“ у преводима именичких
синтагми и идентификовање њихове значењске и лексичке бифуркације
код говорника новог миленијума**

Рад доноси резултате истраживања контекстуалног и морфолошко-синтаксичког аутоматског препознавања двојног значења позајмљенице *социјални* у српском језику. Постојање лексичког пара *друштвени* : *социјални* у српском стандарном језику поставља питање идентификовања значења једног и другог члана те формуле. Зато ауторка налази да се као средство идентификовања значења *позајмљенице* *социјални*, -а, -о – у српском језику узима говорникова/саговорникова потпуна језичко-друштвена компетенција, тј. способност да влада (а) семантичким моментом у (кон)тексту и (б) морфолошко-лексичким моментом. Такође, да савремени говорник влада свешћу да у се томе систему налазе две лексеме: *друштвени* и *социјални* и да их, сходно томе, адекватно употребљава. Посебно се реферише на другу лексему (*социјални*) – позајмљеницу без мотивне речи (од чије би основе могла да се изведе по правилима српске деривације). Ауторка пореди ово стање језичког разумевања дискурса/текста у којем се јављају дате лексеме са стањем у енглеском као језику-даваоцу и истиче улогу коју преводиоци и наставници енглеског језика треба да имају у усвајању ових појмова код говорника новог миленијума.

Jelena Stanojčić, VII Belgrade High School, Association of Scientific and Technical Translators of Serbia (ASTTS), Serbia
jelastanojcic@gmail.com

The use of terms “socijalni” and “društveni” in translations of noun syntagmas and identifying their meaning and lexical bifurcation in the millennial speakers

The paper brings the author's results of her research of contextual and morpho-syntactic automatic recognition of dual meaning of the loanword *socijal* in Serbian. The occurrence of the lexical pair *društveni* : *socijalni* in standard Serbian poses the question of identification of both members in the given formula. Therefore, author finds that as a meaning identification means of the loanword *socijalni* – which in giving languages corresponds with Serbian adjective-lexeme *društveni* (: noun lexeme *društvo*) – in Serbian it is realized by the speaker's/co-speaker's (a) semantical moment in a (con)text and of (b) morphological/lexical moment. Furthermore, the contemporary speaker should be fully aware of the two separately existing lexemes *društveni* and *socijalni*, and use them accordingly. The latter is specially referred to as a loanword with no motivating word (from basis of which could be derived – by the rules of Serbian derivation). The author compares this situation of language understanding with situation in English as a provider-language and emphasises the role of translators and teachers in the adoption of these words by the speakers of the new millennium.

**Љиљана Јовковић и Маја Лазовић, Пословни и правни факултет Београд,
Универзитет „Унион - Никола Тесла”, Београд, Србија
Висока школа ликовних и примењених уметности, Београд, Србија
profliiljanajovkovic@gmail.com
mayalaz8@yahoo.com**

Успешно усвајање језика кроз наставу енглеског језика и енглеског језика за посебне намене (ESP)

Ова презентација приказује могућности примене енглеског језика за посебне намене (ESP) ради постизања веће ефикасности усвајања језика. ESP се односи на посебне особине језика маркетинга и рекламирања, као што су: 1. коришћење једноставних, јасних, кратких језичких елемената, речи и израза, кратких језичких структура–јединствених продајних понуда, маркетиншких слогана и слично ; 2. упечатљиви и памтљиви изрази, који су генерално и глобално прихватљиви ; 3. јасноћа и разумљивост пре свега, слично карактеристикама енглеског језика као *Lingua Franca*, ради остваривања међународне комуникације .

Све горе наведене особине чине енглески језик рекламирања и маркетинга погодним за примену у учењу и настави енглеског језика на свим нивоима и за све намене. Разлог томе је што све оне подразумевају развој како лингвистичких тако и комуникацијских компетенција.

У овој презентацији су дати неки начини и методе за увођење језика маркетинга и рекламирања у креирање курса и наставног програма. Аутентичност коришћених материјала је један од важних предуслова за припремање различитих наставних материјала. Потребно је обратити посебну пажњу на селекцију извора рекламирања (глобални препознатљиви брендови). Најважније ствари које се узимају у обзир су: ниво курса енглеског језика, старост студената, као и циљна вештина (писање, читање, слушање и разумевање, говор), културно порекло и професионална интересовања студената.

**Ljiljana Jovković and Maja Lazović, Faculty of Business and Law,
"Union - Nikola Tesla" University, Belgrade, Serbia
College of Fine and Applied Arts Vocational Studies, Belgrade, Serbia
profiljiljanajovkovic@gmail.com
mayalaz8@yahoo.com**

ESP and ELT towards effective language acquisition

The purpose of this presentation is to show the possibilities of applying ESP to achieve greater effectiveness of language acquisition. ESP refers to the specific qualities of the language of marketing and advertising, such as: 1. the use of plain, clear, concise language elements, vocabulary, short language structures - unique selling propositions, marketing slogans and the like; 2. striking and memorable expressions, that are universally and globally acceptable; 3. similar to characteristics of English as a *Lingua Franca*, clarity and comprehensibility in particular, for purposes of providing international communication.

All the above qualities make the English language of advertising and marketing suitable to be applied into English language teaching and learning at all levels and for all purposes, because they all imply the development of both linguistic and communicative competences.

This presentation provides some of the ways and methods for introducing the language of advertising and marketing into course and syllabus design. The authenticity of materials used is one of the important preconditions for preparation of various teaching materials. A special attention should be given to a careful selection of advertising sources (global, well recognized brands). The basic guidelines taken into consideration are: the level of English language course, the age concerned, as well as the target skill (writing, reading, listening comprehension, speaking), cultural background of students and their professional interests.

**Дарко Ковачевић, Електротехнички факултет, Универзитет у Источном Сарајеву,
Република Српска, БиХ
dax1978@gmail.com**

Превођење наслова стручних и научних радова са српског језика на енглески у регистру електротехнике и информационо-комуникационих технологија

Наслов стручног или научног рада представља прву, основну информацију која потенцијалном читаоцу даје идеју о томе шта ће писати у раду. Док сажетак сажима рад у смислу садржаја, организације и основних идеја, открића и доприноса, у оквиру предефинисаног броја ријечи или карактера, организованих у кохезивне реченице унутар кохерентног текста, његов наслов нуди само комбиновање ријечи у конструкције које су обично испод нивоа реченице како би представио чиме се рад бави.

У пракси регистра електротехнике и ИКТ на разним језицима, често је, због нечега, неопходно превести (бар) наслов одређеног рада на енглески језик. У случају наслова написаних на српском језику, у зависности од избора лексике и организације лексичких јединица, као и од природе, правила и специфичности укључених језика, такав задатак може бити релативно лак, али, у неким ситуацијама, може захтјевати више труда, размишљања и прилагођавања како би био извршен успјешно и на одговарајући начин.

Неки проблеми, стратегије и рјешења приликом превођења таквих наслова са енглеског језика на српски разматраће се у овом раду, најприје кроз представљање теоријског оквира истраживања, а потом кроз идентификовање, објашњавање и аргументовање примјера доброг и лошег превода, као и кроз одређене моделе, обрасце и „правила“ за избјегавање непрецизних, двосмислених, варљивих или погрешних превода. Велики списак наслова различитих стручних и научних радова, изворно написаних на српском језику и преведених на енглески, те објављених у форми дипломских или мастер радова или у часописима и зборницима са конференција, користиће се као корпус за истраживање.

**Darko Kovačević, Faculty of Electrical Engineering, University of East Sarajevo,
Republic of Srpska, BH
dax1978@gmail.com**

Translation of professional and scientific paper titles from Serbian to English in electrical engineering and ICT register

The title of a professional or scientific paper is the first, essential information which gives a possible reader the idea on what is going to be written in the paper. While an abstract summarises the paper in terms of its contents, organisation and basic ideas, findings and contributions within the scope of a predefined number of words or characters organised in cohesive sentences within a coherent text, its title offers only the combining of words in constructions usually below the sentence level in order to convey its topic(s).

In the practice of electrical engineering and ICT register in different languages, it is often necessary, for some purpose, to translate (at least) the title of a paper into English. In the case of titles written in Serbian, depending on the choice lexis and organisation of lexical items, as well on the nature, rules and specificities of the languages in question, such a task might be relatively easy, but, in some situations, it might require more effort, thinking and adaptation in order to be completed successfully and appropriately.

Some problems, strategies and solutions in translating such titles from Serbian to English will be discussed in the paper, at first by the presentation of a theoretical framework for the research, and then through the identification, explanation and argumentation of the examples of good or bad translation, as well as through some models, patterns and “rules” for avoiding the imprecise, ambiguous, misleading or wrong translations. A large list of titles of different professional and scientific papers, published as diploma and master theses or in journals and conference proceedings, originally written in Serbian and translated into English, will be used as the corpus for the research.

Христос Харакопулос, Удружење преводилаца Грчке (ПЕМ), Грчка
charakch@otenet.gr

Зашто је преводиоцима и тумачима неопходан један паневропски систем за доживотно учење са првенственим нагласком на стручној оспособљености

Да би се суочио са изазовима трећег миленијума и да би преживео, савремени преводилац - тумач има потребу за сталним, поузданим и валидним системом доживотног учења (ДУ). Данас је стручно образовање преводилаца и тумача у Европи ограничено на додипломске и постдипломске програме превођења и тумачења универзитета, као и на семинаре које организују поједини професионалци, приватне школе и нека стручна удружења. Емпиријски се дâ закључити да горе наведено образовање, упркос томе што може бити на врло добром нивоу, има тенденцију да буде фрагментарно, често теоријско и да не задовољава у потпуности стварне потребе стручњака, посебно почетника у струци. Сврха овог излагања је да покаже улогу коју могу одиграти европска удружења и FIT у решавању овог изазова кроз креирање, праћење и акредитацију једног европског система за доживотно учење преводилаца и тумача, који ће пружити знање и развити вештине и компетенцију професионалаца у овој области. Ово излагање описује неке пожељне карактеристике оваквог система и упоређује их са програмом обуке једног грчког професионалног удружења, указујући на хитну потребу да европска удружења и FIT крену у том правцу, фокусирајући се првенствено на прве године у каријери преводилаца након дипломирања.

Christos Charakopoulos, Panhellenic Association of Translators (PEM), Greece
charakch@otenet.gr

Why we urgently need a Europe-wide system of Continuing Professional Development for Translators & Interpreters with a particular focus on the competences required for early-stage professional survival

Translators & Interpreters (T&I) can meet the challenges of the 3rd millennium and survive as professionals only if they have access to regular, reliable and reputable Continuing Professional Development (CPD). Currently, T&I education and CPD are limited to first and postgraduate degree programmes offered by universities on one hand, and seminars provided by individual professionals, independent-sector schools and some professional associations on the other. Although the learning on offer can be of high quality, experience shows that it tends to be fragmented, often theoretical and does not on the whole meet the pragmatic needs of professionals, especially novice ones. This presentation aims to outline the role that European professional associations and FIT can play in tackling this challenge through the setting up, oversight and accreditation of their own, Europe-wide CPD system for T&I that will offer knowledge professionals and help them in developing their competences and skills. Some of the desirable attributes of such a system are presented and compared to the CPD programme offered by a Greek professional association (Panhellenic Association of Translators), showing that there is an urgent need for FIT and European associations to turn their attention in this direction, initially focusing on the early years after graduation.

Фотис Фотопулос, Удружење преводилаца Грчке (ПЕМ), Грчка
president@pem.gr

Начин на који Уредба ЕУ 1191/2016 преноси проблем ниског нивоа јединства у струци и неуређености сектора превођења са националог на европски ниво: рана процена стратешких импликација које ће ова Уредба имати на статус превођења, и поучни пример Грчке

Својом Уредбом бр. 1191/2016 – чији су неки чланови ступили на снагу 18. августа 2018. – Европска унија (ЕУ) је започела кампању против “апсурдног” и “скупог” процеса легализације докумената и превођења. Између осталог, Уредбом се уводе вишејезични стандардни обрасци као помоћ физичким и правним лицима да избегну плаћање услуга превођења, а Хашка конвенција из 1961. (Apostille) постаје опциона – све наведено иницијално се примењује на око 20 јавних докумената који су у широкој примени, уз постојећи план за постепено проширење опсега Уредбе у перспективи. На другом нивоу, међутим, није злато све што сија. У овом раду је изнет покушај анализе помака у балансу снага који је последица спровођења ове Уредбе. Суштински аспекти овог рада су могуће последице по европске језике ограничене распрострањености, као и начина како на процес и стандарде квалитета европских држава чланица *de facto* преко ноћи може утицати израда јединственог европског регистра *давалаца преводилачких услуга* (при чему сви од њих нису преводиоци). Грчка је илустративни пример који показује начин на који непостојање фер и разумне регулативе на националном нивоу постаје, због ове Уредбе, европски проблем.

Fotis Fotopoulos, Panhellenic Association of Translators (PEM), Greece
president@pem.gr

An early assessment of the strategic implications of EU Regulation 1191/2016 of public documents translation and languages of limited diffusion: the instructive case of Greece

With its Regulation No. 1191/2016 – some of whose articles came into force on 18 August 2018 – the European Union (EU) has begun a crusade against the “absurd” and “costly” processes of document legalisation and translation. Among other provisions, the Regulation introduces multilingual standard forms to help natural and legal persons avoid paying for translation, and makes the Hague Convention of 1961 (Apostille) optional – all of the above apply initially to around 20 public documents of widespread use, with a roadmap in place for the gradual broadening of its scope. On a second level, however, all that glitters is not gold. This presentation will attempt to analyse the shift in the balance of power that results from the enforcement of this Regulation. The core aspects of this presentation are the potential consequences for European languages of limited diffusion, as well as how the process and quality standards of European member states may be affected by the de facto overnight compilation of a single Europe-wide register of *translation providers* (not all of them translators). Greece will be presented as a case in point, to demonstrate how the absence of fair and reasonable regulation on a national level is becoming a European problem due to this Regulation.

**Гордана Вукадиновић, Удружење научних и стручних преводилаца Србије
(УПИТ), Србија
goca.vukadinovic@gmail.com**

**Употреба англицизама у пословању са
документарним акредитивима**

Овај рад бави се позајмљеницама из енглеског језика, њиховим прилагођавањем и употребом у пословању са документарним акредитивима. Проблем усклађеног тумачења акредитивних докумената, као и потреба за стандардизацијом терминологије и услова пословања, разрешен је када је Међународна трговинска комора 2007. године усвојила као последњу у низу Ревизију Једнообразних правила и обичаја за документарне акредитиве тј. УЦП 600. Корпус овог рада обухвата речи и фразе које потичу из енглеског језика и чине саставни део садржине УЦП 600. Циљ овог рада био је да утврди, класификује и укратко прикаже процесе језичког позајмљивања, као и да истакне важност разумевања терминологије која се користи у пословању са документарним акредитивима. Закључак анализе указује да је у раду са акредитивима битно добро познавање стручне области, као и специфичног језика банкарске струке на коме се пословање обавља.

Gordana Vukadinović, Association of Scientific and Technical Translators of Serbia (ASTTS), Serbia
goca.vukadinovic@gmail.com

**Applying anglicisms when operating with
documentary letters of credit**

This paper deals with the English loan words and their adaptation in Serbian language when operating with documentary credits. The problem of uniform interpretation of LC (Letter of Credit) documents and standardizing LC terminology was resolved in 2007 when the International Chamber of Commerce adopted the latest Revision of Uniform Customs and Practice for Documentary Credits, i.e. UCP 600. The corpus of this paper encompasses the words and phrases of English origin used in UCP 600. The aim was to determine, classify and summarize in short the process of language borrowing as well as to outline the importance of understanding the documentary credit terminology. The conclusion drawn from the analysis conducted in this paper indicates the necessity of uniform advanced knowledge of LC terminology both for linguists and bank experts.

Маријана Милуновић, Удружење преводилаца Грчке (ПЕМ), Грчка
m_maria_anna@hotmail.com

Превод правних текстова у Грчкој.

Судско тумачење: законски оквир и стварност

Циљ овог излагања је представљање изузетно лоше ситуације која влада у Грчкој и покушај да се уз помоћ колега из других земаља пронађе начин да се она побољша. Наводе се законски прописи који дефинишу легитимне преводе, као и категорије понуда које постоје на тржишту превода. У излагању ће представити законски оквир (прописи Кодекса кривичног закона чл. 233 пар. 1 и 2 и Директива 2010/64/EU) који регулишу судско тумачење, а с друге стране начин на који се он инкорпорира у грчки правосудни систем. Прецизирају се критеријуми за улазак на Листу судских тумача, али и како се то у пракси примењује, обавезе које тиме судски тумач преузима на себе, надокнаде које су предвиђене и метод исплате. Скицира се и социјални оквир и улоге које играју судски тумач, судија, јавни тужилац и адвокати. Поставља се питање етике и адекватности сваког од њих за пресудну улогу коју су позвани да одиграју. Предлажу се могућности за побољшање овакве ситуације и сарадња са FIT-ом и подршка која је неопходна за остваривање овог циља.

Marianna Milunovic, Panhellenic Association of Translators (PEM), Greece
m_maria_anna@hotmail.com

Legal translation in Greece.

Courtinterpreting: The legal framework vs. reality

The aim of this presentation is to present the extremely poor situation in Greece in this sector and to try to find ways to improve it with the help of colleagues from other countries by learning from their example. Laws and provisions pertinent to legal translation/court interpreting, as well as the categories of offers that exist in the translation market are listed. The presentation will focus on court interpreting, though, exploring the legal framework (provisions of the Hellenic Code of Criminal Code, Article 233 (1) and (2) and Directive 2010/64/EU), and will look at how that framework actually operates in the context of the Greek court system. It examines the criteria for inclusion in the list of court interpreters, how this is applied in practice, the obligations on court interpreter, the fees that are envisaged and the method of payment. The social framework and roles played by the court interpreter, judge, public prosecutor and lawyers are also outlined. The issue of professional ethics and their adequacy is raised since professional ethics has a critical role to play. The talk concludes by looking at proposals to improve the situation and to cooperate with FIT and highlights the type of support that is necessary to achieve this goal.

Ружица Левушкина, Институт за српски језик САНУ, Београд, Србија

ruzica.bajic@isj.sanu.ac.rs

ruzica9352@hotmail.com

Превод романа Лавр на српски језик – илустрација потребе за специјализованим описним речником из сфере православне духовности

Роман „Лавр“ савременог руског писца и доктора филолошких наука Јевгенија Во-долазкина – добитник је две престижне руске награде за 2013. годину и до данас је преведен је на око 25 језика. Превод на српски језик овог „неисторијског романа“, како га писац назива у поднаслову, био је завршен исте те године и једини је који тренутно постоји. Ради се о тексту у коме су обједињени жанрови романа и житија.

У раду ћемо се бавити (не)успешно одабраним преводним еквивалентима појединих лексичких, према потреби и синтаксичких јединица у овом књижевном делу, првенствено из области православне духовности. На тај начин желели бисмо да илуструјемо потребу за постојањем специјалног дескриптивног речника из сфере православне духовности. На примерима из овог романа настојаћемо да покажемо микро-структуру будућег речника ове врсте који смо назвали *Тематски тезаурус лексема из сфере православне духовности (ТТЛПД)*.

Циљ рада је да се део терминологије православне духовности, као и друге лексеме ове сфере – још једном размотре и утврде у савременом српском језику кроз њихов опис у специјалном речнику, те да се евентуално предложи нека другачија, трајнија и(ли) већ у лексичком систему српског језика постојећа решења. Пратећи циљ био би побољшање постојећег превода романа на српски језик.

Ružica Levuškina, Institute for the Serbian language of SASA, Belgrade, Serbia
ruzica.bajic@isj.sanu.ac.rs
ruzica9352@hotmail.com

Translation of the novel *Lavr* into Serbian – illustration of the need for specialized descriptive dictionary in the sphere of Orthodox spirituality

The novel *Laurus* of the contemporary Russian writer and doctor of science in philology Yevgeny Vodolazkin won two prestigious Russian prizes for the year 2013 and to date was translated into about 25 languages. The translation into Serbian of this “non-historical novel”, as named by the writer in the subtitle, was completed in the same year and is the only one currently existing translation. The text concerned integrates both novelistic and hagiographic genres.

In this paper we are going to deal with (un)successfully chosen translation equivalents of particular lexical and, if applicable, syntactic units in this literary work, predominantly in the field of Orthodox spirituality. In this way, we would like to illustrate the need for existence of a specialized descriptive dictionary in the field of Orthodox spirituality. Using the examples from this novel, we shall try to present a microstructure of the future dictionary of this kind we named *Thematic Thesaurus of Orthodox Spirituality Terminology (TTOST)*.

The aim of this paper is to reconsider and establish a part of the terminology related to the Orthodox spirituality, and other words in this field in the contemporary Serbian language through description thereof in the specialized dictionary, and possibly to propose some different, more durable and/or already existing solutions in the lexical system of the Serbian language. The accompanying goal would be to improve the existing translation of the novel in Serbian.

Татјана Ћаласан, Филолошки факултет, Универзитет Црне Горе, Црна Гора
tatjana.calasan@t-com.me

Проблематика превођења топонима и личних имена

Иако су у *Правопису* како српског тако и црногорског језика, веома јасно и прецизно дефинисана правила приликом превођења, односно транскрипције топонима, личних имена али и осталих географских појмова, посљедње двије деценије а посебно у текућој декади је евидентно све веће одступање од поменутог правила у смислу нетранскрибовања. Да ли се тиме нарушава „повреда основних права цитираних или било којих наведених имена и презимена на њемачком језику“ транскрипцијом на српски (или црногорски) језик или се остављањем имена у оригиналу доводи до збуњивања или неправилне употребе личних имена код корисника (неговорника њемачког језика односно непознаваоца правила фонетике њемачког алфабета) писаног текста, јесте питање и недоумица приликом превођења.

Рад се заснива на навођењу примјера из праксе и новинских чланака са добрим и мање добрим рјешењима поменуте проблематике, као и на покушају налажења рјешења у преводу.

Tatjana Čalasan, Faculty of Philology, Univesity of Montenegro, Montenegro
tatjana.calasan@t-com.me

Problems of translating place and personal names

Although the *Orthography* of both Serbian and Montenegrin languages very clearly and precisely defines the rules for translation and/or transcription of place names, proper names and other geographical names, a growing deviation from the above mentioned rule, in terms of non-transcription, has been evident over the past two decades and, specifically, in the current decade. The question and dilemma in translation is whether the transcription in Serbian (or Montenegrin) language constitutes "a violation of the basic rights of quoted or any other mentioned names and surnames in German language", or whether leaving the original names leads to confusing of, or irregular use of proper names by, users (non-German speakers and/or those ignorant of phonetic rules of the German alphabet) of a written text.

This paper is based on examples from practice and newspaper articles with good and less good solutions of the aforesaid problem and on attempts to find the solution in translation.

Мира Милић, Факултет спорта и физичког васпитања,
Универзитет у Новом Саду, Србија
mmilic@uns.ac.rs

Адаптација гимнастичких термина из енглеског језика у српском: теоријски и практични аспекти

С обзиром на чињеницу да је прилив спортских термина из енглеског језика постао свакодневна појава, рад ће растумачити извесна питања у вези са стварном и препорученом адаптацијом гимнастичких термина у свакодневној употреби, као допринос Новом *енглеско-српском речнику спортских термина*. Анализа се темељи на корпусу од приближно 600 гимнастичких термина у енглеском и српском језику који су прикупљени из службених докумената. Термини су критички анализирани из перспективе адаптације енглеских јединица у језички систем српског, на нивоу садржине и форме. Тачније, анализа ће бити усмерена на примењене поступке превођења и метод транслитерације. С обзиром на чињеницу да постојећа гимнастичка терминологија у српском језику укључује бројне вишечлане и полиморфемске јединице (нпр. *flank* > ЗАЊИХОМ ОДБОЧКА ПРЕКО ПРИТКЕ, *cartwheel* > ПРЕМЕТ СТРАНЦЕ), од којих неке нису у складу са језичким стандардом у српском, конкретни термини у употреби такође су критички анализирани са аспекта терминолошке стандардизације. У складу с тим, овај приказ биће допуњен предлогом начина стандардизације гимнастичких термина у складу са моделом који је реализован у постојећем *Енглеско-српском речнику спортских термина* објављеном 2006. године.

**Mira Milić, Faculty of Sport and Physical Education,
University of Novi Sad, Serbia
mmilic@uns.ac.rs**

Adaptation of English gymnastic terms in Serbian – theoretical and practical aspects

With reference to the fact that the influx of English-based sport terms into Serbian is a present day reality, the paper will elucidate certain issues related to the actual and recommended adaptation of gymnastics terms in everyday use, as a contribution to *A New English-Serbian Dictionary of Sports Terms*. The analysis is based on a corpus of approximately 600 gymnastics terms in English and Serbian, which were compiled from official texts. The terms are critically examined from the perspective of adaptation of English units into the system of Serbian, at the level of content and form. More exactly, the analysis will focus on the applied translation procedures and the method of respelling. In view of the fact that the existing gymnastics terminology in Serbian includes numerous polylexical and polymorphemic units (e.g., *flank* > ZANJIHOM ODBOCKA PREKO PRITKE, *cartwheel* > PREMET STRANCE), some of which are not in accordance with the linguistic standard of Serbian, the actual terms in use are also critically examined from the aspect of terminological standardization. Accordingly, this overview will be followed by a proposal of the ways of standardizing gymnastics terms in compliance with the model implemented in the existing *English-Serbian dictionary of sports terms* (Englesko-srpski rečnik sportskih termina) published in 2006.

Зоран Р. Јовановић, Удружење научних и стручних преводилаца Србије, Србија
johannes.bgd@gmail.com

Транскреација – нови изазов за преводиоце

Креативност је релативно нов појам у преводилачкој професији. Она је први пут озваничена у Преводилачкој повељи (1963), у којој се преводилаштво дефинише као „креативна ауторска делатност». Креативност је била и тема XII светског конгреса преводилаца (Београд 1990). Она се посебно огледа у проналажењу конкретних решења за разне језичке, културолошке и термилошке проблеме, посебно за реалије и тзв. безеквивалентну лексику. Недавно је у транслатологију уведен појам *транскреације* (N. Sattler-Hovdar) што означава посебан прилаз преводилаштву као креативној професији. Реч је о новој ауторској делатности, у којој се аутор креативног превода (*транскреатор*) јавља као преводилац-текстописац или као креативни редактор туђих, недовољно креативних и културолошки прилагођених превода. Због тога, овај „суперпреводац» мора да поседује врхунску *интеркултурну компетенцију*, како би страном читаоцу – кратко и јасно и на њему разумљив и прихватљив начин – представио неки нови производ или услугу. Транскреација се посебно практикује код разних рекламних и маркетиншких текстова и веома је значајна за имиџ фирме и њен пословни успех. Насупрот овим текстовима, постоје разни технички и правни текстови (патенти, стандарди, закони и прописи, итд.) који уопште не погодују креативном приступу превођењу.

**Zoran R. Jovanović, Association of Scientific and Technical Translators of Serbia,
(ASTTS), Serbia
johannes.bgd@gmail.com**

Transcreation – a new challenge for translators

Creativity is a relatively new concept in the translation profession. It was for the first time officially recognized in the Translator's Charter (1963), which defines translation as "creative author's activity". Creativity was the topic also of the 12th World's Congress of Translators (Belgrade, 1990). It is in particular reflected in finding of specific solutions for various linguistic, cultural and terminological issues, specifically for culture-bound words and so-called non-equivalent vocabulary. In the translatology has been recently introduced a concept of *transcreation* (N. Sattler-Hovdar), which means a specific approach to the translation as creative profession. This refers to a new author's activity, in which the author of the creative translation (*transcreator*) is a translator-text writer or a creative editor of insufficiently creative and culturally adapted translations made by others. Therefore, this "super-translator" must possess a supreme *intercultural competence*, so as to present to a foreign reader – concisely and clearly and in a way understandable and acceptable to the reader – a new product or service. Transcreation is in particular used in various advertising and marketing texts and is very important to the image of a company and its business success. In contrast to these texts, there are various technical and legal texts (patents, standards, laws and regulations, etc.) the creative approach to translation of which is not appropriate at all.

Дониа Елкваш, Филолошки факултет, Универзитет у Београду, Србија
elkawashdonia@gmail.com

Значење знања наставника и вишеструких интелигенција студената

У овом раду је предложено више начина за приступ размени знања у контексту интелигенција и усавршавања наставника у систему универзитетског образовања. Улога наставника и педагошки приступ настави је кључ за квалитет образовања, међутим, ово није једнострано процес. Оваква улога објашњава квалитет наставе изнет кроз нове европске препоруке о стручном усавршавању наставника.

Посао наставника карактерише релативна самосталност, и многи изузетни наставници теже да се држе свог домена у послу и академској области, уместо сарадње и интеракције са другима, чиме се узалуд троше ресурси. Извор ове лоше атмосфере при размени лежи у сукобу интереса и разликама у знању. С једне стране, размена знања има веома важну функцију унапређења нивоа знања у организацији у целини кроз размену знања појединца са другим члановима у организацији. Људи су често спремни да учине оно што је најбоље за њих саме, а не оно што је у њиховом интересу, по цену компромиса и жртве. Са друге стране, разлике попут структуре знања, нивоа разумевања знања, модела мишљења, начина поимања и вредности међу наставницима имају за последицу тешкоће при остварењу обостране користи, не само за примаоца, већ и за даваоца. Када је пренос знања само једносмеран, они који поседују знање можда нису спремни да пренесу своје знање и предавања могу бити само *ex cathedra* типа, чиме не може да се формира окружење које омогућава размену.

Постојећа организациона структура на већини универзитета је модел руковођења на нивоима пирамидалног типа. На тај начин, постоји толико много нивоа руковођења који неминовно утичу на брзину размене информација. У овој организационој структури, наставници често раде само у конкретном мањем и ужем опсегу због специфичности и стручности предавања и истраживања. Стога, задаци и обавезе факултета и особља често бивају једнострано, уз игнорисање циљева организације и обавеза са аспекта универзитета. Постоје хијерархијски јазови између особља или одсека у интерној комуникацији због руковођења на нивоима. Руковођење на нивоима и разлика у раду представљају препреку за директан контакт и размену. Не постоје канали за несметану размену знања, што неизбежно утиче на остварење размене знања. Истовремено, присутни су негативни институционални и системски фактори који за последицу имају помањање ентузијазма факултета и особља за размену знања. Линеарна организациона структура универзитета такође онемогућава имплементацију размене знања; 3. Технолошке препреке у размени знања универзитетских наставника Иако је културно окружење пресудан фактор за размену знања универзитетских наставника, од суштинског значаја је подршка информационе технологије. Ако нема неопходне техничке подршке, размена знања неће без тешкоћа постићи потребан ефекат, и на крају ће постати пука формалност, и биће испразна. Улога технологије и мотивисаност за њено коришћење као стуб процеса управљања знањем представља охрабрујућу слику за организације које се надмећу у размени знања. Савремена информациона и телекомуникациона технологија је доступна за подршку размене знања кроз савладавање временских и просторних препрека, уз унапређење приступа информацијама о знању. Међутим, универзитети који инвестирају у ову врсту технологије често наилазе на тешкоће при подстицању својих наставника да користе системе за размену својих идеја.

Donia Elkwash, Faculty of Philology, University in Belgrade, Serbia
elkawashdonia@gmail.com

The semantics of teachers' knowledge and students' multiple intelligences

This paper proposes several ways of approaching knowledge sharing in the context of intelligences and teachers' development in university education system. The role of the teacher and a pedagogical approach to teaching is the key to quality of education, but it is not a unilateral process. Such a role explains the quality of learning through new European recommendations about teachers' professional development.

The characteristic of teacher's job is relatively independent, and many outstanding teachers tend to stick to their own barony of business and academic instead of cooperation and interaction with others, which is the waste of resources. The source of this bad sharing atmosphere lies in interest conflict and knowledge difference. On the one hand, the enormous function of knowledge sharing is to improve overall organizational knowledge level by sharing individual knowledge with other members in organization. People are often willing to do what's best for themselves, not to their own interests at the expense of compromise and sacrifice. On the other hand, the differences such as knowledge structure, knowledge understanding, thinking model, cognizing style and values between teachers result in the difficult to form a mutual benefit not only to acceptor but also giver. When the transfer of knowledge is only one-way, the knowledge owners would not be willing to transfer their knowledge, can only be a lecture type preaching, and can't form a shared environment.

The existing organizational structure of most universities is the pyramid-like level management model. In this mode, there are so many layers of management, which without question will affect the speed of information transfer. In this organizational structure, teachers often only work in specific smaller narrower range for the particularity and professionalism of the teaching and research. Therefore the faculty and staff often make their tasks and responsibilities one-sided while ignoring the organization's objectives and responsibilities from the perspective of the universities. There are hierarchical gaps among staffs or departments in internal communication due to level management. The level management and work difference hinder direct contact and exchange. Channels for knowledge sharing is not smooth inevitably affect the realization of the knowledge-sharing. At the same time, the institutional and systemic adverse factors, resulting in the lack of enthusiasm of the faculty and staff to knowledge-sharing. The linear organizational structure of universities has also hindered the implementation of knowledge sharing; 3. technological obstacles in knowledge sharing of university teachers Although the cultural environment is crucial factor for knowledge sharing of university teachers, the support of information technology is essential. If lacking necessary technical support, knowledge sharing will be difficult to play its due effect, eventually become a mere formality and to be empty. Role and motivation of technology as a pillar in knowledge management process presents an encouraging picture for organizations vying knowledge sharing. Modern information and telecommunication technology is available to support knowledge sharing across time and distance barriers improving access to information about knowledge. However, universities investing in this type of technology often face difficulties in encouraging their teachers to use the systems to share their ideas.

Радомир Ракић, Православни богословски факултет, Универзитет у Београду, Србија
rrakic@sezampro.rs

Неки теоретски и практични аспекти превођења библијских и теолошких текстова

Преводити библијске текстове је веома тежак посао, јер превод мора да се што више ослања на оригинал, али и да буде у духу језика на који се преводи. При овоме преводилац има да одлучи: или да читаоца што више приближи писцу оригиналног библијског текста, или да читаоце „остави на миру“ и да њима приближи библијског писца.

Други принцип: библијски превод мора бити *надконфесионалан* и треба га предузимати с научно поузданих изворних текстова (јеврејског и грчког), а не с неке редакције која је кроз историју доживела кварење текста.

Трећи принцип: превод Библије не сме садржати туђе речи, као нпр. Караџићев превод Новог завета (30 турцизама и 40 речи црквенословенског порекла). Међутим, неке јеврејске и грчке речи се уопште не преводе, него преносе, као што су јеврејске: Саваот, амин, алилуја, левит, псалам, Осана, фарисеј... или грчке: презвитер, епископ, апостол, синагога, анатема...

Исти принцип важи за превођење *литургујских* и *строго теолошких текстова*. Неки изрази се једноставно преносе већ према постојећим језичким стандардима: литургија, тропар, кондак, икос, прокимен, ирмос, катавасија... или називи литургијских (богослужбених) књига: Минеј, Октоих, Пентикостар... или литургијских одежди: орар, стихар, саκος, фелон, епитрахил...

Овај рад ставља нагласак на разлучивање православне од неправославне терминологије. Преводилац мора знати за коју конфесију (вероисповест) преводи. Кад се говори, рецимо, о римокатоличким свештеним лицима, користиће изразе који они сами за себе користе: жупник, бискуп, надбискуп, редовник, -ица, опат, -ица..., па и кад преводи за православног читаоца.

Међутим, кад преводи са западних језика на српски, мора бити опрезан и запазити да ли је реч о православној стварности, о православном или неправославном свештеном лицу, чину, учењу, па ће сходно поступати. Тако ће, говорећи о православном духовнику, упослити стручне православне изразе као што су: ђакон, презвитер, протојереј, ставрофор, епископ, архиепископ, монах, игуман, протосинђел...

Важно је истаћи да ми у српском језику имамо тзв. *дублете*, термине који јасно разлучују православну од неправославне стварности: епископ – бискуп; архиепископ – надбискуп; парох – жупник; монах – редовник, и др. У неким случајевима, ради јасности, кад се преводи са западних језика, и на ове језике, па и кад је текст писао православни теолог, мора се додати конфесионална одредница: православни, римокатолички, методистички...

Наводимо још неке дублете: Израил – Израел; парохија – жупа; еклисиологија – еклезиологија; теотокологија (учење о Богородици) – мариологија; символ (вере) и – симбол; миропомазање – кризмање; Вазнесење – Узашашће; великопосне недеље – коризмене недеље...

Рад наглашава да у Србији пратимо стручну црквену терминологију онако како смо је преузели и наследили из превода Библије свете браће Кирила и Методија и начина

Radomir Rakić, Faculty of Orthodox Theology, Belgrade University, Serbia
rrakic@sezampro.rs

Some theoretical and practical aspects of translating Biblical and theological texts

Translation of biblical books is a very difficult task for the reason that the translation has to follow closely the original text (Hebrew of the Old Testament and Greek of the New Testament, on one hand, and at the same time make the original text and situation and wording familiar with the contemporary reader, or the other way round. One has to make a decision: to produce a scientific text or to make a translation for an ordinary faithful.

The second principle: biblical translation should be *non-confessional* and should be undertaken from the scientifically reliable original texts (Hebrew and Greek) and not from the texts that have experienced amendments throughout century of usage.

The third principle: any translation of the Bible should not contain foreign words, as i.e. Karadzic's translation of the New Testament (30 turkisms and 40 Church-Slavonic words). However, there are some Hebrew and Greek words that are not to translate, such as in Hebrew: Amen, Hallelujah, Zebbaoth, Psalm, Levite...or Greek words: presbyter, episcopus, synagogue, diaspora, anathema...

The same principles apply to the translation of *liturgical* and *strictly theological texts*: some terms have been just taken from the original text into the translated text: Liturgy, troparion, kontakion, stichira, oikos, irmos... or names of liturgical books: Menaion, Octoechos, Pentecostarion... or of liturgical vestments: orarion, sticharion – stola, epitachelion...

This paper lays a stress on the discernment of Orthodox from non-Orthodox terminology. The translator must know for which religious confession he renders. When talking of Roman-Catholic clergy, he will use the terms they apply for themselves: zupnik, biskup, nadbiskup, kapelan, redovnik... even when translating for Orthodox readers. On the contrary, when translating from Western languages into Serbian, he must be very careful and discern whether it is a talk of an Orthodox or of a non-Orthodox clergyman and will deal accordingly. Consequently, when he speaks of Orthodox clergy, he will use the terms that are terminus technici among Orthodox, such as: djakon, protodjakon, prezviter, episkop, arhiepiskop, mitropolit, monah, monahinja, iguman, igumanija (not: opat – opatica).

In Serbian we have the so-called double wordings, i.e. *two words* for the same title or the event found in different confessions, such as: episkop – bickup, arhieposkop – nadbiskup, paroh – zupnik, monah – redovnik, monahinja – redovnica, etc. Anyway, in some cases a good translator will use a confessional designation of a clergyman or of an event: Orthodox, Roman-Catholic, Methodist, Lutheran, Protestant (Bishop, Archbishop, deacon, archdeacon, abbot, abbes, monk, etc.), or Orthodox or Protestant worship, celebration ...,which is very helpful.

We indicate here some useful doublets: Izrailj – Izrael; ikumenizam (Orthodox) – ekumenizam; car, Carstvo Bozje – kralj, Kraljevstvo Bozje; eparhija – dijeceza, biskupija;

како су библијске личности и географски и други појмови пренети и изговарају, се а не према латинском преводу Вулгати, одн. заступамо тзв. витацизам, а не бетацизам, па ћемо писати; Аврам, Јаков, Лија, Рахиља, Јосиф Самуило, Осија, Авакум и др. или Витлејем, Хеврон, Вавилон, Кесарија, а не: Абрахам, Јакоб, Леја, Рахела, Јозеф, Самуел или Шимон, Хошеа, Хабакук... Бетлехем, Хеброн, Табор, Бабилон, Цезареја...

**Теодора Гхивирига, Филолошки факултет, Александру Иоан Куза Универзитет
у Јашију, Румунија
teoghivi@yahoo.com**

Изазови герунда: облици герунда у енглеском и њихови румунски еквиваленти у превођењу ЕУ докумената

Кратак преглед начина на који се –ing облици мањег узорка глагола (*see, take, do*) преводе у различитим европским документима, приказан на веб-сајту *Linguee* (<http://www.linguee.com/>) (при чему су из испитивања искључени садашњи партиципи глагола у индикативу различитих трајних времена), указују на изненађујућу разноврсност могућих еквивалената на румунском: инфинитив и поименичени инфинитив, *конјунктив* (којем претходи маркер *să*), глаголи у различитим временима у индикативу, именичке групе, *gerunziu -ind/ -ând* облици, итд.

Преводиоци често морају да компензују то што су партиципи и герунди у енглеском потенцијално двосмислени, без допуна. Превођење –ing облика често укључује обавезне или опционе граматичке трансформације. У овом раду предложена је израда (прелиминарног) пописа интерлингвистичких кореспонденција облика герунда и њихових еквивалената у румунском на основу реалног корпуса (извештаја парламентарних одбора), ради истицања различитих преводилачких опција, њихове квантитативне оцене (најчешће/најређе коришћена решења), као и за истицање потенцијалних тешкоћа које проистичу из оваквог низа опција.

parohija – zupa; oganj – vatra, mrak – tama; simbol (Credo) – symbol in general usage, or Vaznesenje Hristovo – Uzasasce; velikoposne nedelje – korizmene nedelje; nedelje uz bozicnji post – nedelje Adventa i dr.

The author indicates that we here in Serbia follow up theological terminology taken from the Eastern Church tradition and from the Bible translated by Holy Brothers Cyril and Methodius, i.e. from the way how biblical persons and geographic terms and notions were pronounced according to the Greek pronunciation, not as they were used in the Vulgate and the books of the Church fathers who acted in the Western part of the Church (vitacism, and not betacism!). Consequently, we write: Avram, Jakov, Lija, Josif, Samuilo, Osija, Avakum etc. and not: Abraham, Jakob, Lea, Jozef, Samuel, Hosea, Habakuk, etc. and not Betlehem, Hebron, Babilon, Cesarea, but; Vitlejem, Hevron, Vavilon, Kesarija...

**Teodora Ghiviriga, Faculty of Letters, Alexandru Ioan Cuza University
of Iasi, Romania
teoghivi@yahoo.com**

The Gerund challenge: English Gerund forms and their Romanian equivalents in the translation of EU documents

A cursory overview of how the –ing forms of a small sample of verbs (*see, take, do*) are translated in European documents of various types as present on *Linguee* (<http://www.linguee.com/>) (Present Participles in verbs in the Progressive Indicative in various tenses have been excluded from the investigation) indicate a surprising variety of possible equivalents into Romanian: infinitive and nominalized infinitive, *conjunctiv* (preceded by marker *să*), verbs in the various tenses of the Indicative, nominal groups, *gerunziu -ind/ -ând* forms etc.

Translators often have to compensate for the fact that both English participles and gerunds are potentially ambiguous without complements. Translating any –ing forms often involves obligatory or optional grammatical transformations. The present paper proposes the creation of a (preliminary) inventory of interlinguistic correspondences of Gerund forms and their equivalents in Romanian based on real corpus (reports of the parliamentary committees) to point out the various translational options, evaluate them quantitatively (the most/least frequently used solutions) and to point out potential difficulties arising from such an array of options.

Јован Јањић, Удружење књижевника Србије, Београд, Србија
jovanradj@gmail.com

Књижевно-теолошка реч Патријарха српског Павла у преводу

Патријарх српски Павле од својих савременика препознаван и представљан је као свети човек („светац који хода“). И сами поједини поглавари других цркава и верских заједница у свету говорили су да је он највећи духовник свога времена. Као такав човек, он је, животом, речју и делом својим, скретао пажњу јавности, не само у сопственом народу, него и у другим народима.

На повећано интересовање за реч патријарха Павла утицало је и то што се он нашао на челу Српске православне цркве у тешким друштвеним приликама, у време грађанских ратова на подручју бивше СФР Југославије и иностране (НАТО) агресије на српски народ, односно на Републику Српску и СР Југославију (Србију и Црну Гору). Поглед патријарха Павла на живот човека и народа, као и његов однос према догађајима који су се збивали у времену у којем се нашао, били су повод да многи медији из света затраже и сачине интервју са њим.

Сама личност, односно животни пут који је прошао патријарх Павле, с обзиром на духовне домете које је достигао, изазивали су пажњу јавности. Зато ће још за време његовог живота отпочети писање и преводјење књига у којима се предочава његов живот и његова реч. Наставиће се то поготово после његове смрти.

Jovan Janjić, Association of Serbian writers, Belgrade, Serbia
jovanradj@gmail.com

Literary and theological discourse of the Serbian Patriarch Paul in translation

The Serbian Patriarch Paul was recognized and described by his contemporaries as a holy man ("the living holy man"). Even some heads of other churches and religious communities worldwide used to say that he was the greatest spiritual pastor of his times. Being such a man, he attracted public attention with his life, discourse and acts, not only from his own people, but also from others.

Such an increased interest in the discourse of the Patriarch Paul resulted also from the fact that he became the head of the Serbian Orthodox Church in difficult social circumstances, during civil wars in the territory of the former SFR of Yugoslavia and foreign (NATO) aggression against Serbs, that is, on the Republic of Srpska and FR Yugoslavia (Serbia and Montenegro).

Owing to the views of the Patriarch Paul on man's and people's life and his attitude towards the events that took place in his time, many world's media asked and got interviews with him. The public attention was focused on his personality, that is, the way of life lived by the Patriarch Paul, taking into account his spiritual achievements. Therefore, during his life will commence writing and translation of books dedicated to his life and discourse. This will be continued especially after his death.

**Филип Турчиновић, Пословни и правни факултет Београд,
Универзитет „Унион - Никола Тесла”, Београд, Србија
f.turcinovic60@yahoo.com**

Поједини стереотипи о дипломатском стилу и језику

Неријетко се просуђује да дипломатски стил и језик морају бити углађени, али и тако срочени да прикривају праве намјере говорника. Могло би се са великом извјешношћу тврдити да углађеност и учтивост и примјерено томе језик, представљају одлике квалитетног дипломате. Када је ријеч о начину изражавања, тешко да би се могло тврдити да је нејасан језик функционалан и оправдан у наступу дипломата. С обзиром на принцип суверене једнакости држава, који промовише једнакост свих држава, неизоствано је поштовање тога принципа, што није могуће уколико се говори конфузно и са намјером да се створи нетачна представа о ономе о чему се говори представницима дипломатског кора.

До II свјетског рата његовала се естетантна етикеција. По правилу су учени људи, пјесници и књижевници (Андрић, Црњански, Винавер, Растко Петровић, Лујо Војновић, Лаза Костић) били на позицијама да задовоље све захтјеве дипломатског стила и писања, јер се лијепо изражавање сматрало једним од најважнијих елемената за одржање и подизање угледа државе у међународној заједници. Међутим, како се у нашем времену из бројних разлога подстиче готово опште присутан релативизам, у коме доминира технократски и бирократски начин писања, уистину се губе китњасте књижевне форме дипломатског општења, а форсирају концизност, јасноћа па и извјесна сведена учтивост. При томе, ваља имати у виду да у случајевима када се другој држави мора саопштити непријатна вијест, то ипак мора бити у учливој и достојанственој форми.

Дипломатска вјештина долази до изражаја приликом употребе и избора језика, јер се претпоставља да већина дипломата зна слабије страни језик од свог матерњег. Како се у међународним односима подразумева реципроцитет, добар дипломата тражи начин да избјегне разговор на матерњем језику саговорника.

**Filip Turčinović, Faculty of Business and Law,
"Union - Nikola Tesla" University, Belgrade, Serbia
f.turcinovic60@yahoo.com**

Some stereotypes about diplomatic style and language

Not infrequently it is judged that diplomatic style and language must be refined but also formulated to conceal true intentions of a speaker. It could be asserted with great certainty that refinement and politeness, and as examples of this language, represent characteristics of quality diplomat. When it comes to the manner of expressing, it is difficult to assert that vague language is functional and justified in diplomats' appearance. Considering the principle of sovereign equality of states which promotes equality of all states, it is inevitable to respect this principle which is not possible, if it is talked in confused manner and with intention to create incorrect notion of what is being talked about to representatives of diplomatic corps of other states.

Until the World War II, aesthetic etiquette was nourished. As a rule, learned people were at positions to satisfy all the requirements of diplomatic style and writing, because nice expression was considered one of the most important elements for maintaining and raising the reputation of the state in international community. However, since in our time, for a number of reasons, almost generally present relativism is encouraged, dominated by technocratic and bureaucratic manner of writing picturesque literary forms of diplomatic communication are really losing, and concision, clarity and certain reduced politeness are forced. In this regard, it should be borne in mind that in cases when unpleasant news has to be communicated to another state, it must still be in a polite and dignified form.

Diplomatic skill comes to the fore in use of language, since it is assumed that most diplomats know worse foreign language than mother tongue. As international relations mean reciprocity, a good diplomat seeks a way to avoid conversation in mother tongue of counter partner.

Милена Јовановић, Филолошки факултет, Универзитет у Београду, Србија
mlenamjovanovic@gmail.com

Како је пронађен језик?

Овај рад представља скроман прилог историјату превођења. Примери који су сами по себи занимљиви или забавни, могу бити предмет истраживања која често не дају одговоре на многа питања. Такав је један стих јамбографа Хипонакта из 6. в. п. н. е, Херодотова приповест о најстаријем народу, односно језику (5. в. п. н. е.), затим *Odyssia* Ливија Андроника (3. в. п. н. е.), Синесијево писмо Хипатији о диглосији (4. в. н. е.) и примери превода за потребе (школске) наставе (*препада* или *réécriture* или *rewriting*). Овом приликом биће речи само о (неким) терминолошким питањима, која су од посебног значаја за стручно и научно превођење. У енглеском и француском, на пример, није употребљена иста (латинска) реч којом се означава споразумевање људи који говоре различитим језицима.

Milena Jovanović, Faculty of Philology, Belgrade University, Serbia
milenamjovanovic@gmail.com

Origins of language

The topic of this paper is an addendum to the history of translation studies, based on examples which could be by their nature interesting or entertaining but as such often do not provide sufficient elucidation of the problem of translation. Such examples include a verse from the iambic poet Hipponax (6th c. BC), Herodotus' (re)telling of the story of the oldest language (5th c. BC), Lucius Livius Andronicus' *Odyssia* (3rd c. BC), Synesius' letter to Hypatia on the topic of diglossia (5th c. AD), as well as exempla used in classrooms for teaching purposes (*rewriting* or *réécriture*). The focus will mainly be on the problems of terminology with regards to scientific and professional translation, starting with the issue of the name itself, which uses two different Latin words in English (*transfere/translate*) and French (*traducere/traduire*).

Биљана Радић-Бојанић, Филозофски факултет, Универзитет у Новом Саду, Србија
radic.bojanic@ff.uns.ac.rs
radic.bojanic@gmail.com

Самопроцена вештина дигиталне писмености студената преводилаца

Неколико истраживања (Радић-Бојанић 2012, Радић-Бојанић и Топалов 2012, Радић-Бојанић и Ђорђевић 2013) показало је да постоји раскорак између онога како студенти виде своје дигиталне компетенције и онога што умеју да ураде кад добију разне академске и стручне задатке. Ова претпоставка се понавља у читавом низу ситуација у којима студенти раде и уче током студија, док се овај рад усредсређује на само једну од многих области. Наиме, између осталог, студенти англистике се обучавају и образују да постану преводиоци, што је једно од најтраженијих занимања данас. Развој информационо-комуникационих технологија свакако олакшава посао преводиоца, али их истовремено и чини зависнима од интернета као извора информација, јер они могу током процеса превођења да пронађу информације неопходне да би на правилан начин разумели изворни текст, решили језичке и вањезичке проблеме, итд. Истраживачко питање у овом раду се стога односи на то како студенти оцењују своју дигиталну писменост: како разумеју дигиталне праксе, где и како налазе информације, како користе информације које проналазе онлајн, као и како стварају нове информације. Истраживање је спроведено путем онлајн упитника који су попунили студенти четврте године англистике. Упитник је адаптиран на основу Листе вештина дигиталне писмености Отвореног универзитета и састоји се од два дела: први део се односи на податке о испитаницима, док се други дели у четири дела са укупно 30 питања. Резултати овог истраживања би требало да опишу тренутну дигиталну писменост студената преводилаца и помогну у утврђивању области које би могле да се побољшају у њиховом образовању и обуци, како током формалних студија, тако и касније током разних стручних семинара.

Biljana Radić-Bojanić, Faculty of Philosophy, University of Novi Sad, Serbia
radic.bojanic@ff.uns.ac.rs
radic.bojanic@gmail.com

Student translators' self-assessment of digital literacy skills

Several research studies (Radić-Bojanić 2012, Radić-Bojanić and Topalov 2012, Radić-Bojanić and Đorđević 2013) have shown that there is a wide gap between students' perceived digital competences and what they are able to do when faced with various academic and professional tasks. This is a presupposition that resonates in a whole variety of contexts in which students work and study during their education and this paper focuses on one area in particular. Namely, students of English language and literature, among other things, are educated and trained during the four years of their studies to become translators, one of the most sought after occupations in today's world. The development of information and communication technologies has made the translators' job easier and has made translators themselves more dependent on the Internet for information searching during the translation process in order to correctly understand and render the source text, solve problems at various linguistic and extralinguistic levels, etc. The research question at the heart of this paper, consequently, is how students assess their own digital literacy: how they understand digital practices, where and how they find information, how they use information they find online, as well as how they create information for future use. The research is conducted via an online questionnaire filled in by fourth-year students of English language and literature. The questionnaire is adapted from Open University's Digital Literacy Skills Checklist and comprises two parts, the first one collecting the data about informants and the second one with four sections and a total of 30 questions. The results of this research will hopefully describe the current digital literacy of student translators and provide a basis for understanding what can be improved in their education and training both during their formal studies and later during professional training seminars.

**Марјана Стругар, Ђурађ Васић, Удружење научних и стручних преводилаца
Србије (УПИТ)
biro059@gmail.com**

Реч у архитектури, архитектура у речи

Превођење у професији која има примарни израз у линији, цртежу, волумену представља посебан проблем и изазов. Знаковни језик је одувек

Данас у доба размене информација, недостатка комуникације и брисања граница између професија, разних група, и људи уопште, поставља се питање минималног степена комуникације у форми стручног језика.

Универзалност енглеског језика са једне стране, насупрот финесама, нијансама и богатству других језика, створила је потребу за слојем минималног броја препознатљивих израза који се у архитектури и урбанизму користе да би изразили основну мисао, концепт, решење.

Међутим, уколико посегнемо за дубљом анализом мисаоног процеса који је довео до лако тумаченог и објашњеног, наћи ћемо се на пољу озбиљног промишљања како исказати процес.

Све мање књига о теорији и урбанизму које се преводе код нас, све мање колега који се баве превођењем ове врсте литературе, доводи и до осиромашења изражавања на сопственом језику, јер не постоји потреба.

Студенти ће се задовољити Google translate методологијом, са колегама ћете комуницирати оловком и понеким изразом, а за евентуалне стране инвеститоре ћете се „снаћи“ са уобичајеним фондом углавном техничког језика у архитектури.

Из тог разлога је веома битно на студијама архитектуре и међу колегама развијати одређену врсту везе између оригинала, превода и графике, у смислу вишезначности појмова.

Marjana Strugar, Đurađ Vasić, Association of Scientific and Technical Translators of Serbia (ASTTS)
biro059@gmail.com

Word in architecture, architecture in word

Translation within the profession that predominantly uses lines, drawings, and volume as a manner of expression, is a specific issue and challenge. The sign language has always been recognizable and available. If you are not able to find an adequate word, your first reaction will be to take a pencil and draw the missing expression.

Today, when information is exchanged, and there is a lack of communication and crossing of boundaries between professions, various groups and people in general, the issue of a minimum level of communication in the form of professional vocabulary are raised.

The universality of English, on one side, in contrast to finesses, nuances and richness of other languages on the other side, resulted in the need for a layer of minimum number of recognizable expressions, which are used in architecture and urban planning, to express basic thoughts, concepts, solutions.

However, a deeper analysis of the intellectual process that has led to issues easily interpreted and explained, would take us to the field of serious consideration about how to express the process.

An increasingly less number of books on theory and urban planning translated with us, along with even less number of colleagues engaged in translation of such literature are also leading to impoverishment of vocabulary of our own language, because there is a lack of need to increase it.

Students will be satisfied with the Google Translate methodology, you will communicate with your colleagues by pencil and using a few expressions, and in contacts with foreign investors you will „manage“ with the usual vocabulary of mostly technical words in architecture.

Therefore, it is very important for architecture studies and colleagues in this area to develop a specific type of connection between original, translation, and graphical items, in terms of multiple meanings of concepts.

Садржај / Content

Борис Хлебев / Boris Hlebec

Речници и превођење	8
Dictionaries and translation	9

Златоје Мартинов / Zlatoje Martinov

Превођење са превода: у чему је предност есперанта као језика посредника („међу-оригинал“) у односу на остале језике?	10
Indirect translation, advantages of Esperanto as an intermediary language	11

Надежда Стојковић / Nadežda Stojković

Превођење у енглеском језику за посебне намене – педагошке импликације	12
Translation in English for specific purposes – pedagogical Implications	13

Јулија Јарамаз / Julija Jaramaz

Анализа лексичких грешака у говору ученика – проблеми у превођењу (трећи циклус учења – девети разред)	14
Lexical error analysis in pupils' speech – Translation problems (Third cycle of learning – 9th grade) ...	15

Милосав Илинчић / Milisav Ilinčić

Лексичко-семантичка анализа англицизама у спорту	16
A lexical-semantic analysis of anglicisms in sports terminology	17

Силвана Симоска / Silvana Simoska

ЕУ-језичка разноликост у току БРЕГЗИТ-а и могуће последице	18
EU-linguistic diversity during Brexit and the possible consequences	19

Емир Мухић / Emir Muhić

Поглед на лингвистичко-транслатолошке механизме деконструкције текста из другог угла: генерисање концептуалних мрежа и контекстуално окружење	20
Reassessing linguistic deconstruction and interpretation methods: Conceptualization and context placement	21

Бранкица Бојовић / Brankica Bojović

Превод као културотранслатолошка интеракција	22
Translation as cultural and translational interaction	23

Мариус-Мирчеа Кришан / Marius-Mircea Crișan

Дракула и преношење култура	24
Dracula and the translation of cultures	25

Весна Булатовић / Vesna Bulatović

Теорија семантичких поља и преводна еквиваленција	26
Semantic fields theory and translation equivalence	27

Селена Трифуновић-Ћапин / Selena Trifunović-Ćapin

Британски утицај на индијску културу у огледалу компаративних књижевних превода....	28
British influence on Indian culture in the mirror of comparative literary translation	29

Љиљана Јовковић и Ирена Билафер / Ljiljana Jovković and Irena Bilafer

Како унапредити мотивацију у стицању компетенција у области пословног енглеског језика?	30
How to improve motivation in order to gain competence in the area of the English language for business purposes?.....	31

Норма Оливија Рендон Енрикез / Norma Olivia Rendon Enriquez

Увод у техничко превођење	32
Introduction to technical translation	33

Мерсад Мујевић / Mersad Mujević

Анализа јавне набавке преводилачких услуга, са аспекта проблема и рјешења из праксе јавних набавки Црне Горе	34
Analysis of public procurement of translation services from the point of view of issues and solutions in the actual procurement practice in Montenegro.....	35

Зорица Ковачевић / Zorica Kovačević

Дескриптивни, емпиријски и интердисциплинарни приступ у настави научног и стручног превођења	36
Descriptive, empirical and interdisciplinary approach in scientific and technical translator training	37

Јелена Станојчић / Jelena Stanojčić

Употреба термина „социјални“ и „друштвени“ у преводима именичких синтагми и идентификовање њихове значењске и лексичке бифуркације код говорника новог миленијума.....	38
The use of terms “socijalni” and “društveni” in translations of noun syntagmas and identifying their meaning and lexical bifurcation in the millennial speakers	39

Љиљана Јовковић и Маја Лазовић / Ljiljana Jovković and Maja Lazović

Успешно усвајање језика кроз наставу енглеског језика и енглеског језика за посебне намене (ESP)	40
ESP and ELT towards effective language aquisition.....	41

Дарко Ковачевић / Darko Kovačević

Превођење наслова стручних и научних радова са српског језика на енглески у реги- стру електротехнике и информационо-комуникационих технологија.....	42
Translation of professional and scientific paper titles from Serbian to English in electrical engineering and ICT register	43

Христос Харакопулос / Christos Charakopoulos

Зашто је преводиоцима и тумачима неопходан један паневропски систем за дожи- вотно учење са првенственим нагласком на стручној оспособљености.....	44
Why we urgently need a Europe-wide system of Continuing Professional Development for Translators & Interpreters with a particular focus on the competences required for early- stage professional survival	45

Фотис Фотопулос / Fotis Fotopoulos

Начин на који Уредба ЕУ 1191/2016 преноси проблем ниског нивоа јединства у стру- ци и неуређености сектора превођења са националог на европски ниво: рана проце- на стратешких импликација које ће ова Уредба имати на статус превођења, и поучни пример Грчке	46
An early assessment of the strategic implications of EU Regulation 1191/2016 of public documents translation and languages of limited diffusion: the instructive case of Greece.....	47

Гордана Вукадиновић / Gordana Vukadinović

Употреба англицизама у пословању са документарним акредитивима	48
Applying anglicisms when operating with documentary letters of credit	49

Маријана Милуновић / Marianna Milunovic

Превод правних текстова у Грчкој. Судско тумачење: законски оквир и стварност..	50
Legal translation in Greece. Courtinterpreting: The legal framework vs. reality	51

Руџица Левушкина / Ružica Levuškina

Превод романа Лавр на српски језик – илустрација потребе за специјализованим описним речником из сфере православне духовности	52
Translation of the novel Lavr into Serbian – illustration of the need for specialized descriptive dictionary in the sphere of Orthodox spirituality	53

Татјана Ћаласан / Tatjana Čalasan

Проблематика превођења топонима и личних имена	54
Problems of translating place and personal names	55

Мира Милић / Mira Milić

Адаптација гимнастичких термина из енглеског језика у српском: теоријски и прак- тични аспекти	56
Adaptation of English gymnastic terms in Serbian – theoretical and practical aspects	57

Зоран Р. Јовановић / Zoran R. Jovanović

Транскреација – нови изазов за преводиоце	58
Transcreation – a new challenge for translators	59

Дониа Елкваш / Donia Elkwash

Значење знања наставника и вишеструких интелигенција студената	60
The semantics of teachers' knowledge and students' multiple intelligences	61

Радомир Ракић / Radomir Rakić

Неки теоретски и практични аспекти преводјења библијских и теолошких текстова	62
Some theoretical and practical aspects of translating Biblical and theological texts	63

Теодора Гхивирига / Teodora Ghiviriga

Изазови герунда: облици герунда у енглеском и њихови румунски еквиваленти у преводјењу ЕУ докумената	64
The Gerund challenge: English Gerund forms and their Romanian equivalents in the translation of EU documents	65

Јован Јањић / Jovan Janjić

Књижевно-теолошка реч Патријарха српског Павла у преводу	66
Literary and theological discourse of the Serbian Patriarch Paul in translation	67

Филип Турчиновић / Filip Turčinović

Поједини стереотипи о дипломатском стилу и језику	68
Some stereotypes about diplomatic style and language	69

Милена Јовановић / Milena Jovanović

Како је пронађен језик?	70
Origins of language	71

Биљана Радић-Бојанић / Biljana Radić-Bojanić

Самопроцена вештина дигиталне писмености студената преводилаца	72
Student translators' self-assessment of digital literacy skills	73

Марјана Стругар / Marjana Strugar

Реч у архитектури, архитектура у речи	74
Word in architecture, architecture in word	75

Каталогизација ...